

obzornik

glasilo delovne organizacije

Temeljita ocena stanja

AKCIJSKA KONFERENCA KOMUNISTOV BRESTA

V sklopu javne razprave o predlogih sklepov 13. seje CK ZKJ so se 23. oktobra sestali tudi komunisti Bresta. Pred to akcijsko konferenco so bile prej razprave v vseh osnovnih organizacijah. Na podlagi vseh teh razprav lahko rečemo, da so Brestovi komunisti podprli predloge 13. seje CK ZKJ in jih tudi sprejeli kot podlago in usmeritev za svoje prihodnje delovanje.

CK ZKJ je na 13. seji v juniju razpravljala o uresničevanju vodilne vloge ZKJ v družbi ter o krepitvi njene idejne in akcijske enotnosti.

To je bila zelo kritična obravnava preteklih razmer v družbi ter lastne prakse in pomanjkljivosti v idejno politični, organizacijski in kadrovske usposobljenosti zveze komunistov. Ob ocenah o upraviteljskih kritikah o premajhni učinkovitosti zveze komunistov pri opravljanju svoje vloge, o pojavih idejne in akcijske enotnosti v svojih vrstah, o prepočasnem uresničevanju programa gospodarske stabilizacije, je CK ZKJ dal predlog sklepov v širšo razpravo med članstvo, da bi tako dosegel najširšo mobilizacijo in dejavnost, v kateri bi se morale vse organizacije in organi ZK izreči o predlaganih sklepih, da bi idejno in akcijsko poenotili organizacijo, s tem da vsaka organizacija in organ kritično oceni tudi svojo dejavnost in naloge pri reševanju preteklih vprašanj o svojih samoupravnih skupnostih.

Na akcijski konferenci komunistov Bresta je o teh vprašanjih uvodna razmišljanja prispeval predsednik akcijske konference Bogdan Repše, ki je ocenil, da je začetek tako široko zasnovane politične akcije ZK visel v zraku že nekaj časa in da smo že dalj časa čutili potrebo po tako široki razpravi, da bi premaknili vse sile v naši družbi, še posebej pa v ZK kot avantgardni sili. Navsezadnje sta tudi položaj in čas, v katerem je celotna družba, to zahtevala.

Zatem je dejal, da je resnično čas za nove revolucionarne akcije, če ne kar revolucije, če nečemo biti skromni. Gre za kontinuiteto postopkov in dejanj, da bi družbene tokove resnično obrnili v smeri, za katere smo se opredelili. Kot nad lani je, da moramo v vsakdanji praksi marsikaj spremeniti, ugotavljati moramo, kaj se dogaja in kaj se dela ali je to skladno z razvojem proizvodnih sil in ali to razvija družbene odnose v cilju smeri. To pomeni podpirati in razvijati vse,

kar je napredno, spreminjati pa vse, kar ta razvoj ovira in otežuje. Zato je treba kakršnokoli dejavnost oziroma življenje gledati in presojati s tega vidika. Torej je izhodišče za vsakršno našo dejavnost, koliko naše delo pomaga k razvoju proizvodnih sil, produktivnosti, delovni storilnosti in razvoju družbenih odnosov s poudarkom na razvoju samoupravljanja. Zato je popolnoma razumljivo, da moramo v to družbeno preobrazbo vključiti vse napredne samoupravne sile.

V nadaljevanju konference je Tone Kraševac, glavni direktor, izčrpno osvetlil sedanjo gospodarsko stanje in politične razmere v Brestu, kar je bilo tudi težišče kasnejše razprave, čeprav moramo reči, da je bila v posameznih delih preveč »poročevalska« (v smislu poročanja s sestankov osnovnih organizacij).

SEDANJE GOSPODARSKE IN POLITIČNE RAZMERE V BRESTU

Na kratko bi skušal povzeti nekatere bistvene poudarke iz ocen in razprav o sedanjih gospodarskih in političnih razmerah in problemih v Brestu.

Uresničevanje Brestovega srednjeročnega plana poteka v spre-

menjenih, težkih družbeno gospodarskih razmerah, za katere so značilni izredno dinamični pogoji gospodarjenja, saj so bile velike spremembe na vseh področjih ekonomske politike (devizni sistem, kreditno-monetarna politika, obresti, oskrba, zamrznjene cene, inflacija...). Sprejet je bil tudi dolgoročni program gospodarske stabilizacije. Zaradi takšnih pogojev gospodarjenja smo morali tudi v Brestu sprejemati vrsto stabilizacijskih ukrepov in v okviru omenjenih sprememb prilagajati tudi našo poslovno politiko in letne ter operativne plane. Ponovno smo morali preveriti in delno spremeniti sicer že v sami osnovi stabilizacijsko naravnani srednjeročni plan razvoja na področju investicij.

Spremenjeni pogoji in družbeno gospodarske razmere so vplivali na slabše gospodarjenje tudi na Brestu (v določenem obdobju tudi padec rasti fizičnega obsega proizvodnje, padec rasti družbenega proizvoda, padec realnih osebnih dohodkov), tako da v celoti ne izpolnjujemo rezultatov, zastavljenih v srednjeročnem planu. Toda bistveno ugodnejši so letošnji rezultati (znani so podatki za obdobje 9 mesecev — dober porast obsega proizvodnje, po-

menjenih, težkih družbeno gospodarskih razmerah, za katere so značilni izredno dinamični pogoji gospodarjenja, saj so bile velike spremembe na vseh področjih ekonomske politike (devizni sistem, kreditno-monetarna politika, obresti, oskrba, zamrznjene cene, inflacija...). Sprejet je bil tudi dolgoročni program gospodarske stabilizacije. Zaradi takšnih pogojev gospodarjenja smo morali tudi v Brestu sprejemati vrsto stabilizacijskih ukrepov in v okviru omenjenih sprememb prilagajati tudi našo poslovno politiko in letne ter operativne plane. Ponovno smo morali preveriti in delno spremeniti sicer že v sami osnovi stabilizacijsko naravnani srednjeročni plan razvoja na področju investicij.

menjenih, težkih družbeno gospodarskih razmerah, za katere so značilni izredno dinamični pogoji gospodarjenja, saj so bile velike spremembe na vseh področjih ekonomske politike (devizni sistem, kreditno-monetarna politika, obresti, oskrba, zamrznjene cene, inflacija...). Sprejet je bil tudi dolgoročni program gospodarske stabilizacije. Zaradi takšnih pogojev gospodarjenja smo morali tudi v Brestu sprejemati vrsto stabilizacijskih ukrepov in v okviru omenjenih sprememb prilagajati tudi našo poslovno politiko in letne ter operativne plane. Ponovno smo morali preveriti in delno spremeniti sicer že v sami osnovi stabilizacijsko naravnani srednjeročni plan razvoja na področju investicij.

menjenih, težkih družbeno gospodarskih razmerah, za katere so značilni izredno dinamični pogoji gospodarjenja, saj so bile velike spremembe na vseh področjih ekonomske politike (devizni sistem, kreditno-monetarna politika, obresti, oskrba, zamrznjene cene, inflacija...). Sprejet je bil tudi dolgoročni program gospodarske stabilizacije. Zaradi takšnih pogojev gospodarjenja smo morali tudi v Brestu sprejemati vrsto stabilizacijskih ukrepov in v okviru omenjenih sprememb prilagajati tudi našo poslovno politiko in letne ter operativne plane. Ponovno smo morali preveriti in delno spremeniti sicer že v sami osnovi stabilizacijsko naravnani srednjeročni plan razvoja na področju investicij.

menjenih, težkih družbeno gospodarskih razmerah, za katere so značilni izredno dinamični pogoji gospodarjenja, saj so bile velike spremembe na vseh področjih ekonomske politike (devizni sistem, kreditno-monetarna politika, obresti, oskrba, zamrznjene cene, inflacija...). Sprejet je bil tudi dolgoročni program gospodarske stabilizacije. Zaradi takšnih pogojev gospodarjenja smo morali tudi v Brestu sprejemati vrsto stabilizacijskih ukrepov in v okviru omenjenih sprememb prilagajati tudi našo poslovno politiko in letne ter operativne plane. Ponovno smo morali preveriti in delno spremeniti sicer že v sami osnovi stabilizacijsko naravnani srednjeročni plan razvoja na področju investicij.

menjenih, težkih družbeno gospodarskih razmerah, za katere so značilni izredno dinamični pogoji gospodarjenja, saj so bile velike spremembe na vseh področjih ekonomske politike (devizni sistem, kreditno-monetarna politika, obresti, oskrba, zamrznjene cene, inflacija...). Sprejet je bil tudi dolgoročni program gospodarske stabilizacije. Zaradi takšnih pogojev gospodarjenja smo morali tudi v Brestu sprejemati vrsto stabilizacijskih ukrepov in v okviru omenjenih sprememb prilagajati tudi našo poslovno politiko in letne ter operativne plane. Ponovno smo morali preveriti in delno spremeniti sicer že v sami osnovi stabilizacijsko naravnani srednjeročni plan razvoja na področju investicij.

*Ob občinskem prazniku
iskreno čestitamo
Brestovcem
in ostalim občanom!*

Komunisti so temeljito ocenili naš gospodarski in politični trenutek

Temeljita ocena stanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

tudi v oplemenitvenih teh polizdelkov. Pri mineralnih ploščah kaže iti v smeri njihove finalne obdelave, prav tako kaže naprej razvijati strojegrado. Strateška usmeritev Bresta mora biti še naprej povečevanje izvoza ter kvalitetni premiki pri uporabi moderne tehnologije, razvoju informatike z uporabo računalništva, premiki v marketingu...

V prihodnjem razvoju so potrebna nova odpiranja in povezovanja zlasti v okviru SOZD Slovenijales ter plansko poslovne skupnosti notranjske regije, sodelovanje pa bo treba razširiti tudi na področje Gorskoga Kotora. O vseh vprašanih prihodnjega razvoja in perspektiv bo potrebno temeljito razpravljati v pripravah za izdelavo srednjeročnega in dolgoročnega plana. Mnogo kritičnih misli je bilo izrečenih o vprašanih kadrovske politike, vprašanih nagrajevanja in organizacije dela. Prav ob tem je bilo izpostavljenih tudi več aktualnih in konkretnih vprašanj, katerih reševanje predstavlja eno od najbolj pomembnih nalog komunistov, pa tudi ostalih družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov, posebej pa še strokovnih organov in delavcev.

V zvezi z odnosom do strokovnih kadrov se v določeni meri pojavlja tudi nekakšno podcenjevanje, neustrezno vrednotenje in podobno, proti čemer bi se morali bolj odločno zoperstaviti.

Ob teh vprašanih, povezanih tudi z izidi obeh neuspešnih referendumov (v maju in septembru) se je pojavilo v Brestu kot posebno vprašanje nezaupanje delavcev do predpostavljanih odgovornih delavcev v temeljni in delovni organizaciji, pa tudi širše, vodstev družbenopolitičnih organizacij samoupravnih odločitev in tako naprej. Gre za problem, katerega obseg in vzroki niso ocenjeni in tu je naloga, da se to stori, povezano tudi z vidikom uresničevanja odgovornosti. Očitno pa je, da se naseda tudi različnim parolam posameznikov in skupin, ki negativno delujejo (na primer tudi ob

predlogih pri obeh referendumih, ko je večina glasovala za predloge, če seštejemo celoten rezultat).

Kljub tem pojavom ocenjujemo, da smo veliko naredili in prišli naprej v razvoju socialističnih samoupravnih odnosov na Brestu, v krepitvi samoupravnega in odločujočega vpliva delavcev.

Pač pa kaže na tem področju v prihodnjem obdobju preanalizirati vse samoupravne akte oziroma celotno samoupravno organiziranost in odnose, vlogo in položaj TOZD, medsebojne odnose, uresničevanje in obvladovanje posameznih poslovnih in strokovnih funkcij v delovni organizaciji TOZD in službah.

Posebej kaže v tem okviru oceniti ustreznost organiziranosti in izpolnjevanja vloge delovne skupnosti Skupnih dejavnosti ter TOZD Prodaja. V tem okviru je potrebno videti tudi vprašanje zmanjševanja režije v skupnih službah glede na družbeno usmeritev (ocenjujemo, da neko hitro

linearno znižanje zaposlenih v teh službah ni izvedljivo).

Naloge, ki izhajajo iz teh nakazanih vprašanj, so aktualne, so pa tudi dolgoročne. Tudi komunisti Bresta so samokritično ugotovili, da doslej niso bili dovolj organizirani aktivni in uspešni v razreševanju vseh nakazanih vprašanj, pa tudi ne dovolj usposobljeni.

Zato nakazane ocene, vprašanja in naloge, ki izhajajo iz njih, predstavljajo usmeritev za prihodnjo, večjo aktivnost.

Tako se bo z razpravo s te akcijske konference nadaljevalo v osnovnih organizacijah ter v drugih družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih in strokovnih organih. Za povečanje svoje dejavnosti, boljše sodelovanje ter poenotenje v okviru celotne delovne organizacije pa so bile dane in sprejete tudi pobude o dopolnitvah v organiziranju stalne akcijske konference komunistov Bresta.

J. Frank

Prihodnji razvoj planske skupnosti

V OKTOBRU SE JE NA 5. SEJI SESTAL POSLOVNI ODBOR PLANSKO-POSLOVNE SKUPNOSTI GOZDARSTVA IN LESARSTVA. RAZPRAVLJAL JE O PREDLOGU PERSPEKTIVNEGA RAZVOJA ČLANIC SKUPNOSTI, KI GA JE PRIPRAVILA POSEBNA STROKOVNA SKUPINA.

Udeleženci sestanka so podprli gradivo in menili, da je treba posamezne smernice o dolgoročnem zagotavljanju surovin in o gibanju zaposlenosti v lesno gospodarski celoti bolj podrobno obdelati. Gradivo nakazuje potrebo, da uporabniki lesa tudi v nasled-

njih letih čim bolj oplemenitijo lesno surovino.

V predelavi lesa in v gozdarski organizaciji si bo treba še naprej prizadevati za še boljše izkoriščanje lesnih ostankov, ki še niso racionalno izrabljeni. Nakazana je bila tudi potreba po usmeritvi v premišljeno in postopno prestrukturiranje dela tehnoloških zmogljivosti na proizvodnje, ki ne uporabljajo lesne surovine. Vsekakor pa bi bilo napak pričakovati, da bo možno napraviti velike premike na tem področju že v kratkem času.

Razpravljaleci so menili, da bi morali v gradivu še bolj podrobno razčleniti posamezne opredelitve, ko gre za ključna in strateška opredeljevanja izhodišča za prihodnji razvoj lesarstva in gozdarstva v regiji. Seveda pa bo dana možnost, da bodo v razpravah povedale o gradivu svoje mnenje tudi delovne organizacije in ga dopolnile z novimi spoznanji.

Udeleženci sestanka so se dogovorili, naj bi Gozdno gospodarstvo Postojna še naprej sodelovalo z zavodom za pogozdovanje krasa, da bi enotno gospodarili tudi s tem virom surovin. Ugodno pa so bila ocenjena že dosedanja prizadevanja GG Postojna in zavoda za pogozdovanje krasa v prid enotnega gospodarjenja z gozdovi.

Tudi na tej seji so govorili o cenah gozdnih sortimentov in se zedinili o spremembi cen lesnih sortimentov za žage in lesne plošče. Glede oskrbe področne lesne industrije z lesom pa je ocenjeno, da bo manjša predvsem pri lesu listavcev, kar naj bi gozdarji nadomestili s celuloznim lesom iglavcev.

Kot novost v dosedanjih razpravah okrog cen pa je vsekakor pozitiven dogovor, po katerem naj bi posebna skupina sodelavcev pripravila osnutek sporazuma med gozdarji in lesarji, ki bi uravnaval cene surovin na osnovi skupnega prihodka.

Kot je že nekaj časa praksa med Gozdnim gospodarstvom Postojna in področno lesno industrijo, naj bi tudi v letošnji mrtvi zimski sezoni del viška delovne sile gozdarji prerazporedili v industrijo.

Lesna industrija je sprejela tak predlog z razumevanjem. Le dogovoriti se bo potrebno, koliko bo lahko katera temeljna organizacija zaposlila delavcev.

Politika vezanja osebnih dohodkov za gibanje dohodka na podlagi kazalcev stvarnih učinkov gospodarjenja, je v naši socialistični republiki spodbudila napore za večjo proizvodnjo in boljše gospodarjenje ter odločilno prispevala k temu, da bomo pri osebnih dohodkih do konca leta predvidoma uresničili z resolucijo postavljeni cilj, s tem, da so v mnogih kolektivih to že dosegli ali realne osebne dohodke celo povečali.

Utrdilo se je spoznanje, da so osebni dohodki v naših pogojih najpomembnejši produktivni faktor, da moramo odločno krepiti njihovo ekonomsko (spodbujevalno) in socialno funkcijo, ne pa reševati socialno varnost z raznimi dodatki, podpori in nadomestili.

Marjan Orožen ob našem občinskem prazniku

Priprava naših planskih dokumentov

Z iztekanjem poslovnega leta se v organizaciji in skupnostih pričnajo dela v zvezi s sestavljanjem in sprejemanjem planskih dokumentov za prihodnje leto. Več ali manj se vsi zavedamo, da je to delo zelo odgovorno, saj z letnim načrtovanjem nadrobneje opredeljujemo poslovno politiko in delo ter razmerja po posameznih področjih poslovnega procesa, ki smo jih opredelili s srednjeročnim planom in ki jih bomo še letos uresničevali. Ker pa je letošnje leto tudi predzadnje v tem srednjeročnem obdobju, tečejo v tem času tudi priprave srednjeročnih in dolgoročnih planskih listin.

Za izdelavo letnih planov je že izdelana planska metodologija s rokovnikom in izhodišča poslovne politike. Tudi prva dela, ki so po roku predvidena do tega časa, so že opravljena. To so predvsem: izračun letnega urnega sklada in njegova razporeditev; ocena tržnih možnosti, ki je pripravljena za domače in za tuje tržišče; planske nabavne cene materiala, ki so osnova za izdelavo kalkulacij; ocena proizvodnih zmogljivosti in osnovna vrednost količine enostavnega dela, ki je podlaga za načrtovanje osebnih dohodkov.

Vse to pa moramo za posamezne temeljne organizacije še uskladiti, zato je takoj v začetku novembra predvidena tudi prva planska konferenca. Pomembna prihodnja dela pri izdelavi letnega plana pa so izračun tako imenovane svobodne menjave za delovno skupnost Skupne dejavnosti in za del TOZD Prodaja, plan pogodbenih obveznosti (predvsem obresti) in plan zaposlenih ter seveda izdelava kalkulacij. Ker je ena izmed osnov za načrtovanje tudi analiza preteklega obdobja, bodo ta dela v novembru, ker so prav sedaj znani rezultati in analize poslovanja v preteklih devetih letošnjih mesecih.

O pripravah dolgoročnih planskih dokumentov pa je bilo v glasilu že nekaj napisanega. V celoti je končana pripravljalna faza (sklep o pripravi dolgoročnega načrta razvoja, program dela in metodologija za izdelavo dolgoročnega plana), izdelana pa je tudi že analiza dosedanjega razvoja, in sicer je v fazi delovnega osnutka. Služila pa bo kot eno izmed osnov za izdelavo dolgoročnega in srednjeročnega plana.

V analizi dosedanjega razvoja smo skušali celovito obdelati razvoj v zadnjem obdobju (od leta 1976 oziroma 1980). Tako smo obdelali naslednja področja:

- organiziranost,
- razvoj tehnologije,
- proizvodno usmerjenost in gibanje proizvodnje,
- oskrbo s surovinami in energijo z domačega in tujega trga,
- prodajo izdelkov doma in v izvoz,
- pogoje pridobivanja in delitev dohodka,
- investicijska vlaganja,
- finančno stanje ter
- zaposlene in družbeni standard.

Ker je analiza obširna, bomo nekaj več o bistvenih ugotovitvah v njej pisali v prihodnji številkah glasila.

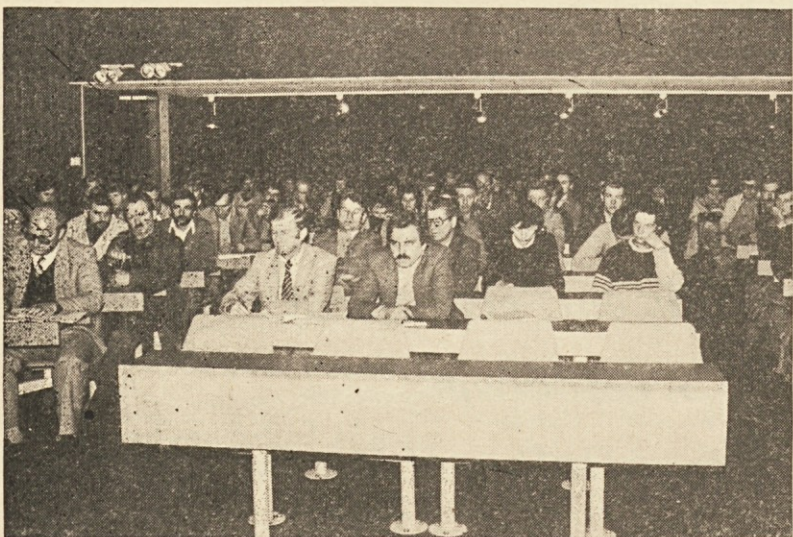
Tudi za izdelavo srednjeročnega plana je že sprejet sklep o pripravi le-tega in izdelan je program dela. Obvezna enotna metodologija za naše temeljne organizacije pa bo dokončno izdelana, ko bosta znana obvezna enotna metodologija in minimum obveznih enotnih kazalcev na ravni republike. Sedaj je ta metodologija v pripravi po določenih zveznih predpisih.

Zatem moramo na področju dolgoročnega in srednjeročnega načrtovanja pripraviti analizo o možnostih razvoja in smernice oziroma dolgoročne usmeritve. Pri izdelavi teh listin pri rokih ne smemo kasniti, saj bi to pomenilo težave pri izdelavi vseh ostalih planskih dokumentov, pa tudi težave pri sočasnem in usklajenem načrtovanju z ostalimi nosilci planiranja.

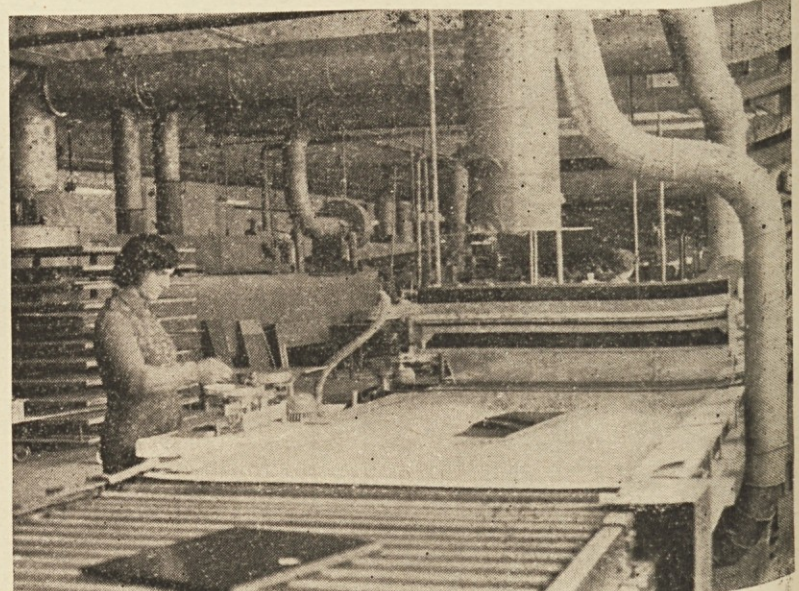
M. Siraj

Komunisti so kritično ocenili sedanje stanje...

...in se dogovorili za svoje prihodnje naloge in dejavnosti

Rezultati v naši proizvodnji so zadovoljlivi

D. Mazij

Na meji zadovoljivega

GOSPODARJENJE V LETOŠNIH DEVETIH MESECIH

Že ob prvem periodičnem obračunu in ob polletni bilanci smo zapisali, da bosta gospodarjenje in položaj naše delovne organizacije v drugem polletju mnogo težja kot je bilo videti v začetku leta.

Napovedi so se skoraj v celoti uresničile, saj visoke obresti »požirajo« težko ustvarjeni dohodek, zakon o zagotovitvi lastnih in dolgoročnih virov za trajna obratna sredstva večini TOZD onemogoča ali otežkoča vlaganja v razširjeno reprodukcijo, povpraševanje na domačem tržišču po pohištvu pada in s tem seveda tudi fizični obseg prodaje, izvozna prizadevanja pa se niso v celoti uresničila tako kot smo načrtovali.

Izredno poslovno slaba meseca julij in avgust, ko je bila zaradi sezonskih vplivov prodaja še manjša kot običajno, smo delno uspeli nadomestiti z dobrim izidom poslovanja v septembru, tako da kljub vsem težavam nimamo izgubašev, finančni rezultat pa je le nekoliko višji kot smo ga dosegli v prvih šestih mesecih letošnjega dela.

PROIZVODNJA

Doseganje načrtovane ravni proizvodnje, bodisi vrednostno, bodisi fizično, poleg ostalih elementov gospodarjenja močno vpliva na finančni izid. Že vse leto lahko z zadovoljstvom ugotavljamo, da nam proizvodnja v celoti gledano, teče kot smo načrtovali, seveda pa so med temeljnimi organizacijami tudi občutne razlike.

Vrednost dosežene proizvodnje je v desetih desetih dosegla 4.384.616.000 dinarjev, kar pomeni 76,9 odstotka letnega načrta in 105 odstotkov več kot v istem obdobju lani.

Tudi fizični obseg proizvodnje je visok, saj je letni načrt izpolnjen že 82-odstotno, od lanskega pa je večji za 24 odstotkov, seveda primerjano z istim obdobjem. Delno vpliva na visok indeks rasti tudi lanska nizka osnova.

POHIŠTVO je letno načrtovano proizvodnjo doseglo z 80,6 odstotka pri proizvodnji pohištva in 74,4 odstotka pri strojogradnji. Ocena proizvodnje kaže, da se še vedno nadaljujejo iste težave kot v prvi polovici leta; to so neredna dobava polizdelkov od kooperantov, kadrovske težave in iztrošenost strojne opreme.

MASIVA je dosegla 88 odstotkov letnega plana, vrednost proizvodnje za izvoz pa že 91 odstotkov letnega plana. Večjih težav v proizvodnji niso imeli razen pri dobavi nekaterih polizdelkov in s sušenjem lesa.

V ŽAGALNICI so dosegli pri pohištvu 110,8 odstotka, v primarni predelavi lesa pa 82,9 odstotka letnega načrta proizvodnje. Težave so pri uvajanju tretje izmene na žagi, ker ni možno zagotoviti delovne sile, v stolarni pa je dobava od dobaviteljev repromaterialov otežkočena in neredna.

Vrednost proizvodnje v GABRU je dosegla 72,5 odstotka letnega načrta.

Proizvodnja za domači trg je nad načrtovano, izvoz pa je pod načrtom. Vzroki so v nizkih cenah za program IKEA, pri proizvodnji kuhinjskih elementov za Saudsko Arabijo pa imajo težave v tehnološkem postopku. Kooperanti kasni z dobavami, pa tudi ostali repromateriali ne prihajajo vedno pravočasno, kar povzroča menjavo lansiranja proizvodnje, s tem pa zamudo časa in dodatne stroške.

IVERKA je dosegla le 68,1 odstotka letnega plana. Glede na lansko enako obdobje je celotna proizvodnja v fizičnem pogledu nižja za 3 odstotke. Na tako stanje je vplival večji strojelom v juliju, zaradi česar je proizvodnja stala 16 dni, pa tudi letni remont je bil za nekaj dni daljši od predvidenega. Presežena pa je vrednost načrtovane proizvodnje oplemenitenih plošč (86,3 odstotka letnega načrta), količinsko pa je letni načrt dosežen z 90,8 odstotka.

TAPETNIŠTVO je izpolnilo letni načrt proizvodnje z 78,7 odstotka. Kakor povsod drugje tudi tu ni šlo brez težav v proizvodnji. Neredna oskrba z ogrodji se vleče že vse leto, zato so dobavni roki daljši.

Pojavlja se tudi slabša kvaliteta tapetniškega blaga in poluretana.

JELKA tako kot ob polletju ni dosegla načrtovanega obsega in vrednosti proizvodnje, saj je pri pohištvu 3 odstotke pod načrtom, proizvodnja žaganega lesa in tesanid tramov pa 11,8 odstotka izpod načrtovane vrednosti. Manjše proizvodnje žaganega lesa zaradi strojeloma polnojarmenika ni bilo mogoče nadomestiti, pomanjkanje surovin

za tesane trame pa vpliva na nižjo proizvodnjo.

Proizvodnja pohištva je nekoliko nižja zaradi izpada naročila za police Diversifield, pri ploščah Signatur pa so nastale težave z oskrbo s kvalitetnim hrastovim furnirjem in hrastovim žaganim lesom. Program Helena je bil izdelan v količini, ki je bila dogovorjena s Slovenija-lesom.

Proizvodnja v MINERALKI je v tem obdobju že dosegla vrednost 106,2 odstotka letnega načrta. Večje povpraševanje po negor ploščah je občasno zahtevalo dela v treh izmenah, čeprav je letni načrt ovrednoten na osnovi dela v dveh izmenah. Spodbudna je tudi izdelava in vgradnja elementov iz mineranlih plošč v nekatere večje objekte na domačem trgu.

NABAVA

Domači trg

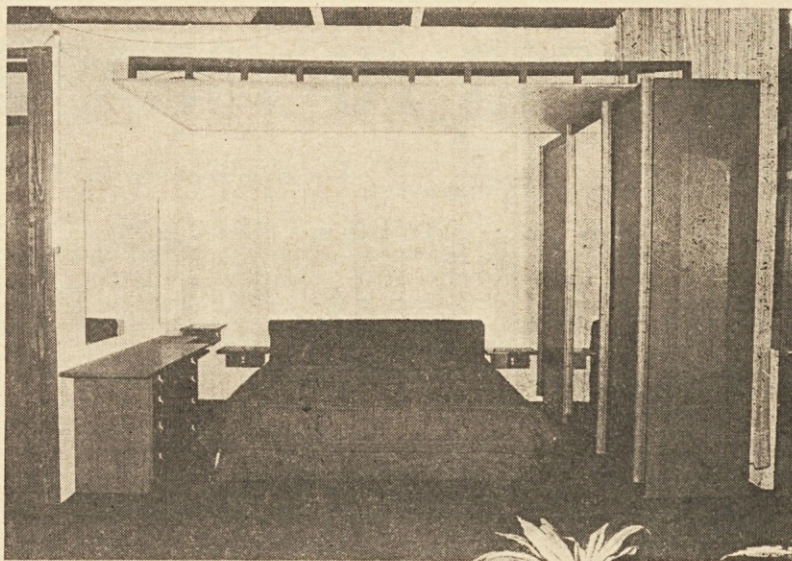
Preskrba z repromaterialom in surovinami je še naprej zapletena in otežkočena, kar je bilo razvidno že iz opisa proizvodnje. S hlodovino smo bili kljub težavam v zimskih mesecih zadovoljivo oskrbljeni, surovine (les) za iverko pa je še vedno težko preskrbeti v zahtevanih količinah.

Še največ je bilo težav z redno oskrbo z bukovim žaganim lesom, pa tudi hrastovega in jesenovega lesa ni lahko dobiti, ker je povpraševanje po njih večje kot ponudba. Posledica tega so višje cene, pogojevanje dobave z združevanjem deviz in za nas neugodnimi plačilnimi pogoji. Pri dobavi drugih materialov in surovin so se sicer občasno pojavljale težave, ki pa so bile kratkotrajne.

Kooperacija je še vedno šibka točka, največkrat zaradi kadrovske težave. Posledica tega so nepravčasne in nekatere dobave, kar se je odrazilo v proizvodnji nekaterih temeljnih organizacij.

Uvoz

Vrednost uvoza je dosegla 291.917.000 dinarjev, kar predstavlja 59,3 odstotka letnega načrta (brez opreme). S konvertibilnega področja smo uvozili za 257.334.000 dinarjev (65,5 odstotka letnega načrta), s klirinškega pa za 34.583.000 dinarjev (34,6 odstotka letnega načrta).

Novost iz naše proizvodnje — spalnica MIJA. Predstavili jo bomo tudi na beograjskem sejmu pohištva

Združevanje deviz oziroma prodaje deviz na deviznem trgu je doseglo vrednost 164.025.000 dinarjev oziroma 73,7 odstotka letnega načrta. Glede na omejevanje pravic do plačil na osnovi dovoljenj oziroma soglasij, ker se ta plačila štejejo v družbeno priznane reprodukcijske potrebe, pričakujemo v naslednjih mesecih večje težave pri uvozu.

PRODAJA

Domači trg

Načrtovana prodaja na domačem trgu je za leto načrtovana v višini 3.348 milijonov dinarjev, kar je za 57 odstotkov več kot v preteklem letu. Dosežena prodaja v devetih mesecih je glede na dinamiko mesečnih planov za 5 odstotkov pod načrtovano, dinamika letnega načrta pa je presežena za 16 odstotkov. Ocena prodaje za prvih devet mesecev je ugodna, saj je doseženo že nad 80 odstotkov letne načrtovane vrednosti.

Na ugodno prodajo vplivajo poleg dokaj ugodne konjunkturo v prvih mesecih leta tudi dobra sortiranost programov, višja proizvodnja ter dobro sodelovanje med proizvodnjo in prodajo.

Omejitveni ukrepi, ki zmanjšujejo nakup trajnih potrošniških dobrin, do sedaj niso preveč vplivali na obseg naše prodaje, dejstvo pa je, da povpraševanje na domačem trgu upada, kar pomeni, da bodo na njem našli kupca le kakovostni izdelki v vseh pogledih. Značilnosti prodaje po posameznih temeljnih organizacijah so v najznačilnejših črtah naslednje:

POHIŠTVO

— prodaja je nekoliko pod načrtovano (73 odstotkov letnega načrta);

— prodaja glavnih programov MAJA M, MAJA BL in MAJA O je vse težja;

— ugodnejša je bila prodaja KATARINE BL in WH ter programa 3 X 3.

MASIVA

— proizvaja večinoma za izvoz, na domačem trgu pa je bila prodaja stolov X/J in X/HE nižja od načrtovane, predvsem zaradi slabše ponudbe jedilnih miz, z novo jedilno mizo JM 730, ki je bila na tržišču dobro sprejeta, pričakujemo tudi rast prodaje stolov;

— letni obseg (načrtovani) prodaje je dosežen s 73 odstotki.

GABER

— prodaja kuhinjskega pohištva teče slabše kot smo načrtovali;

— zaostanek za načrtovano vrednostjo znaša 12 odstotkov, kar tudi kaže, da letni načrt ne bo dosežen;

— da bi dosegli boljše rezultate, je že pripravljena nova kuhinja, ki naj bi na tržišču pomenila novost in tako tudi dvignila zanimanje kupcev za naše tovrstne izdelke.

TAPETNIŠTVO

— prodaja oblažjenega pohištva je bila zelo ugodna, saj je doseženih že 92 odstotkov letnega načrta prodaje in je tudi za 91 odstotkov višja kot v enakem lanskem obdobju;

— pojavljajo se težave pri proizvodnji garniture LENKA,

— potrebna je razširitev proizvodnega programa.

JELKA

— prodaja za domači trg je bila nemotena, saj je bil v prodaji le program HELENA, ki ga je v celotni naročni količini odkupil Slovenijales;

— letni načrt prodaje je dosežen s 93 odstotki, vrednost prodaje pa je glede na lansko v enakem obdobju večja za 238 odstotkov.

IVERKA

— prodaja surovih in oplemenitenih plošč je bila do srede julija nemotena; zaradi okvare na stiskalnici je bila proizvodnja ustavljena in zato je bila seveda nižja tudi prodaja;

— plošč je občasno oviralo pomanjkanje redno prodajo oplemenitenih kanje folije;

— zalog surovih plošč ni, nekoliko pa se je povečala zaloga oplemenitenih plošč.

ŽAGALNICA

— prodaja žaganega lesa je bila nemotena, zato tudi zalog ni, vrednost prodaje je nad načrtovano.

MINERALKA

— prodaja NEGOR plošč je glede na načrt presežena še posebej zaradi dobre prodaje plošč tipa GL debeline 12, 16, 19 mm;

Izvoz

Vrednost izvoza je v delovni organizaciji v devetih mesecih dosegla 9.307.636 dolarjev, kar je 61,6 odstotka letnega plana oziroma 13,4 odstotno zaostajanje za postavljenim ciljem.

Najbolj zaostajajo za načrtovanim v Tapetništvu, Jelki, Mineralki in Iverki, vzroki pa so v glavnem naslednji:

— cenovna neskladja,

— usmeritev izvoza prek enega samega izvoznika,

— nizka akumulativnost izvoznih programov,

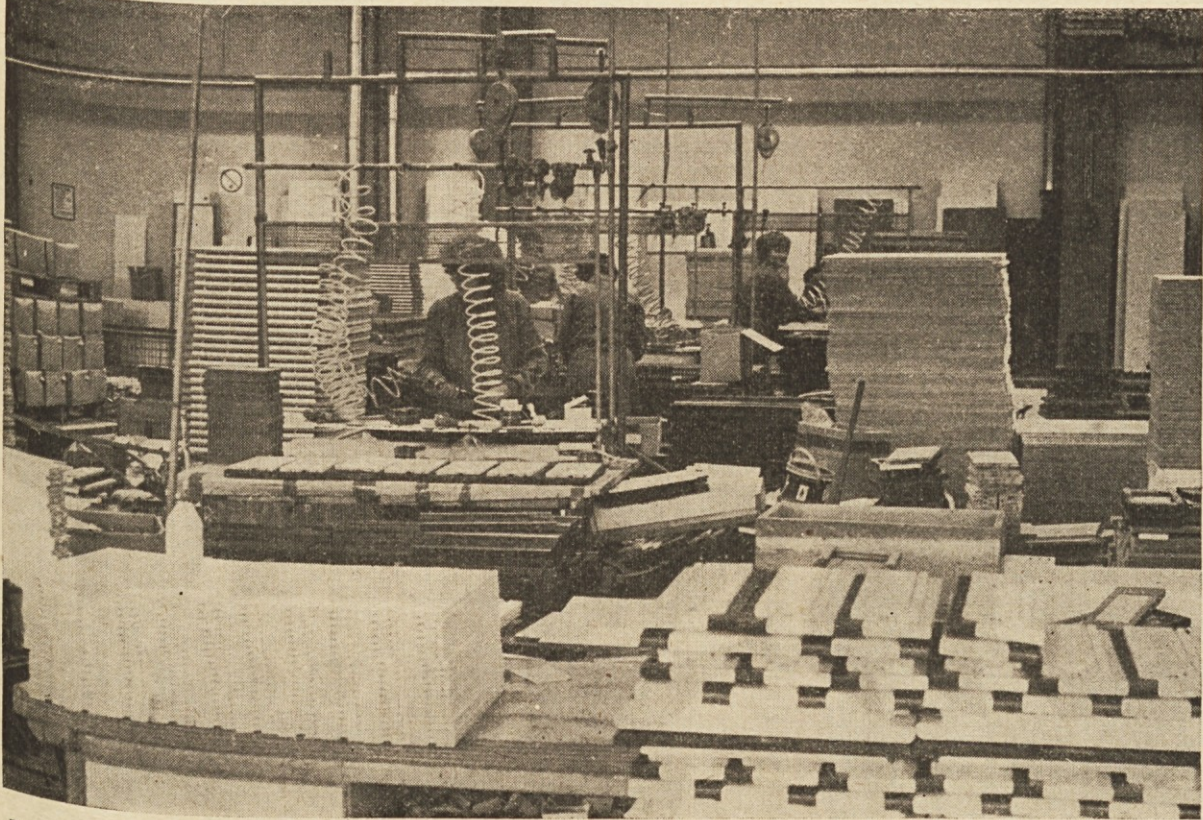
— slabša kvaliteta nekaterih naših izdelkov,

— zaporne carine, uvedene za iverne plošče v Italiji.

Vrednost izvoza je glede na enako lansko obdobje večja za okrog pol milijona dolarjev, sam konvertibilnega izvoza pa je bilo za 1,4 milijona dolarjev več.

V naslednjih mesecih bodo vsi napori proizvodnje in izvozne službe usmerjeni k temu, da se izvoz čimbolj približa letnemu načrtu ter seveda istočasno k sklepanju poslov za leto 1985.

(Konec na 4. strani)

Proizvodna hala v temeljni organizaciji GABER

Možnosti za varčevanje

ENERGETSKO STANJE NA BRESTU IN VARČEVALNI UKREPI PRI PORABI TOPLOTNE ENERGIJE

O varčevanju in smotrni porabi vseh vrst energije je bilo na vseh ravneh že dosti povedanega in napisanega, tudi že v Brestovem obzorniku. Dejstva, da je Slovenija glede energetskih surovin v dokaj kritičnem položaju, da je cena energije in surovin sorazmerno izredno visoka in da so potrebne za pridobivanje in pretvarjanje energije izredno drage naprave, so bila vzrok, da v vse razvojne načrte vgrajujemo načelo o nujnosti gospodarnejšega pridobivanja in izkoriščanja vseh vrst energije.

Znano je, da naša republika lahko iz svojih lastnih virov pokrije manj kot polovico vseh potreb po energiji in da si mora potrebno razliko zagotoviti z nakupom energetskih surovin in energije v drugih republikah in z uvozom. Energetska odvisnost Slovenije pa se bo v naslednjih letih še občutno povečala, saj ocenjujejo, da bo leta 2000 znašala že nad 60 odstotkov.

Zato je bila že pred časom sprožena akcija za gospodarnejše pridobivanje, prenos, pretvarjanje in potrošnje energije. Posebna vrednota omenjene akcije se kaže predvsem v spreminjanju miselnosti občanov, da bi spoznali nujnost čimbolj gospodarnega obnašanja do proizvodnje in potrošnje energetskih virov kot enega izmed osnovnih pogojev za življenje in delo posameznika in celotne družbe.

Spoznanje o energetski siromašnosti naše republike in s tem pogojeno odvisnostjo našega gospodarskega življenja od uvoza energije, kar vedno bolj obremenjuje našo plačilno bilanco in lahko v določenem trenutku celo ogrozi gospodarsko samostojnost dežele, mora prodreti v zavest vsakega našega občana in se temu ustrezno odražati v vsem njegovem ravnanju z energijo, bodisi doma bodisi na delovnem mestu.

Splošno gledano so možnosti za smotrnejšo potrošnjo vseh vrst energije v industriji zlasti očitne v izkoriščanju odpadne toplote, boljši toplotni izolaciji zgradb in ostalih naprav, v uvajanju takšne tehnologije, ki porabi manj energije, v kombinirani proizvodnji tehnološke pare in električne energije in podobno. V javnem prevozu se možnost za smotrnejšo porabo energije kaže predvsem v preusmeritvi množičnega cestnega tovornega prevoza na železnico in osebne prometa v večjih mestih na javna prevozna sredstva.

In kako je na Brestu?

Sedanji industrijski obrati so bili v glavnem grajeni še v času poceni energije in je bila smotrna uporaba energije pri tem zanemarljiva. Zmanjšana poraba energije bi namreč zahtevala več izdatkov za toplotno izolacijo, dodatne naprave za izkoriščanje

odvečne toplote, za regulacijo in podobno.

Več pozornosti varčevanju energije je bilo namenjeno šele v novem obdobju pri gradnji novih proizvodnih prostorov, vendar je to še vedno bistveno premalo, kajti Brest je glede na tehnološko zasnovo proizvodnje sorazmerno velik porabnik energije in goriva. Kljub temu pa lahko rečemo, da so bili prvi ukrepi ugodni, saj se to odraža tudi pri vsakoletni manjši potrošnji goriva, predvsem mazuta. V letu 1979 na primer smo porabili okrog 7100 ton mazuta, leta 1983 pa okrog 6000 ton.

Poleg mazuta se za pridobivanje toplote energije porabi še okrog 3700 ton lesnih ostankov, nastalih pri proizvodnji pohištva.

Vzrok še vedno velikim količinam porabljenega goriva je poleg proizvodnje v IVERKI, ki je vezana izključno na mazut, tudi raztresenost energetskih objektov oziroma temeljnih organizacij po občini in pa že kar zavidljiva starost teh postrojenj. Zato o kakšni popolni racionalizaciji pridobivanja oziroma proizvodnje toplote energije v sedanjih starih kotlarnah ni mogoče govoriti, kajti poleg tega, da so zvečine vsi montirani kotli, z delno izjemo v Cerknici, zelo stari ali pa dotrajani, tudi ni nikjer možnosti za posodobitve glede na njihov nizek izkoristek.

V nobeni kotlarni, razen zopet v Cerknici, tudi nimamo merilnih registracijskih naprav, kar ima za posledico, da večkrat niti ne vemo, koliko toplote energije normalno proizvedemo in koliko bi jo še lahko. Kljub temu, da je bilo že večkrat sproženo vprašanje oziroma potreba po nabavi merilnih registratorjev, pa je še vedno obveljalo mnenje, da merilni instrumenti, ko so tekke razprave o finančnih sredstvih za njihovo nabavo, niso nujno potrebni in da se da tudi brez njih lahko shajati in varčevati z energijo.

Za pretežno večino porabnikov tehnološke ali pa tudi ogrevalne toplote vemo njihove zmogljivosti, ki so predvsem poleti mnogo nižje kot pa je zmogljivost posameznega kotla, ki pa zato, ker nima ustreznega nadzora, proizvaja več toplote energije kot pa jo trenutno potrošnik potrebuje.

Tako pride namesto do smotrnega pridobivanja in trošenja do čezmernega razsipavanja energije (izpust odvečne pare v ozračje), do nepotrebne potrošnje goriva (mazut ali lesni ostanki), namesto ga se ga deponira za zimski čas. Vemo, da je v sedanjem energetskem kriznem položaju še kako dobrodošel vsak kilogram goriva.

Ker je preskrba s toplotno energijo v vseh temeljnih organizacijah na splošno dokaj kritična glede na zmogljivost samih energetskih postrojenj in glede na založenost s surovinami za kurjenje (večji del lesnih ostankov se v glavnem izkoristi za kasnejšo proizvodnjo), so varčevalni ukrepi za čimbolj smotrno porabo toplote energije v veljavi že nekaj let.

Tako se v vseh temeljnih organizacijah praktično ogreva le najbolj nujne in potrebne proizvodne prostore na še zadovoljive temperature, vse ostale prostore (predvsem skladišča) pa se ogreva delno ali pa sploh ne.

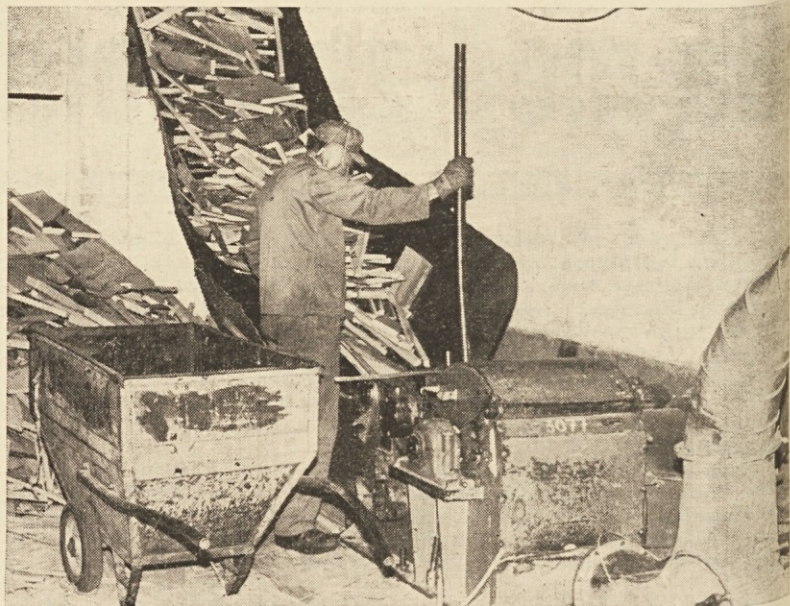
Ne bi se spuščal v podrobnosti in našteval vrsto ukrepov za varčevanje z energijo, ki jih po najboljših močeh skušamo izpeljati, vendar so tu tudi ukrepi, ki so vezani na velika finančna vlaganja in katerih ugodni učinek se bo pokazal šele kasneje.

Pri tem mislim predvsem na toplotno izolacijo objektov, ki so bili v glavnem grajeni še pred energetsko krizo, torej pred letom 1973, na zamenjavo dotrajanih toplotovodnih in parnih omrežij in njihovih izolacij in podobno. So pa v ukrepih naštetih tudi načini varčevanja, pri katerih praktično ni stroškov, pač pa sta njihov učinek oziroma vrednost odvisna predvsem od dobre volje vsakega posameznika in odgovornosti v posameznih delovnih obratih, torej od odnosa ljudi do energije in od spoznanja o naši energetski odvisnosti oziroma siromašnosti.

Naj omenim še, da v Masivi in Žagalnici načrtujejo za leto 1984 in 1985 nabavo in postavitev naprav za vračanje še toplega zraka nazaj v proizvodne prostore, torej vsega tistega zraka, ki se ga odsesuje ven z odsesovalnimi napravami. S tem načrtujejo zmanjšanje izgub toplote energije za okrog 25 do 30 odstotkov. Za kasneje načrtujejo montažo teh naprav tudi po vseh ostalih temeljnih organizacijah, in sicer ob rekonstrukciji odsesovalnih naprav.

Možnosti in načinov varčevanja in gospodarne potrošnje energije je torej precej, od nas vseh zaposlenih pa zavisi, kakšen uspeh oziroma učinek bomo dosegli in ali se bomo sploh obnašali varčevalno.

J. Telič

Kurjenje z lesnimi odpadki v kotlovnici TOZD Pohištvo

Mesec požarne varnosti

Vsako leto si v oktobru, ob mesecu požarne varnosti, zastavimo vrsto nalog, ki zajemajo ukrepe požarnega varstva (preventivni pregledi, predavanja, opozorila, plakati in drugo). Ti ukrepi naj bi vplivali na spremembo zavesti občanov, na samozaščitno ravnanje in protipožarno osveščenost vseh ljudi oziroma kolektivov.

Dosedanje izkušnje dokazujejo, da ta proces protipožarnega osveščanja še ni dokončno zaživel, saj se porajajo še vedno številni požari v bližnji in daljnji okolici. Požarna škoda v Jugoslaviji vsako leto presega milijardne vsote, ki bi jih še kako potrebovali pri ureditvi gospodarstva in utrjevanja gospodarske stabilizacije.

Vzroki za požare so še vedno največkrat v malomarnosti, neodgovornosti, nezadostni usposobljenosti pri ravnanju z opremo, skratka, v človeškem faktorju. Največ požarov se pojavlja tam, kjer popuša samozasčitna zavest in kjer je malomaren nadzor požarne preventive.

Zavedati se moramo, da z eno samo manifestativno akcijo zvesti ljudi še ne bomo spremenili, temveč le z večletnim sistematskim delom, v katerega bo vključeno čimveč uporabnikov zasebnega in družbenega premoženja. Mesec požarne varnosti naj ne traja samo en mesec, ampak naj bo to celoletno prizadevanje za trajnejše preoblikovanje človekove osebnosti. Tudi akcija naj poteka na vseh ravneh, ne samo med gasilci. Tudi sindikat in druge družbenopolitične organizacije naj obravnavajo požarno varnost v temeljni organizaciji.

Akcija NNNP nas prav vse zavezuje, da neprestano in vztrajno bijemo boj za boljšo požarno varnost.

Katastrof iz leta 1954 in 1959 na Brestu ne smemo pozabiti. Bosta naj pomnik za mobilizacijo vseh dejavnikov, ki lahko vplivajo na izboljšanje požarne varnosti in s tem na zagotavljanje enega izmed vidikov socialne varnosti delavcev.

V. Jerič

Na meji zadovoljivega

(Nadaljevanje s 3. strani)

Krona vseh prizadevanj v poslovanju so seveda izkazani finančni rezultati. Visoka vrednost proizvodnje, sorazmerno dobra prodaja na domačem trgu ter v izvozu ter prizadevanja na vseh ostalih področjih so vplivali na soliden finančni rezultat.

Z izgubo ni poslovala nobena temeljna organizacija, poslovanje pa je bilo moteno v POHIŠTVU, kjer ni bilo usmerjenega toliko čistega dohodka, da bi ga lahko razporedili v sklade. Tudi v Prodaji niso ustvarili sredstev za sklade, vendar bo poračun svobodne menjave dela ob koncu leta in del izterjanih spornih terjatev iz preteklega obdobja nadomestil ta izpad čistega dohodka.

Celotni prihodek delovne organizacije je dosežen z 82 odstotki glede na letni načrt in je narasel v primerjavi z lanskim enakim obdobjem z indeksom 169. Porabljena sredstva so rasla nekoliko počasneje (80 odstotkov letnega načrta), v primerjavi z lanskim enakim obdobjem pa kažejo indeks 167.

Gibanje vrednosti dohodka je ugodno, ker je letni načrt dosežen že z 90 odstotki, indeks glede na lansko enako obdobje pa je 176. Pogodbene obveznosti in obresti so že presegle načrtovano raven. Obresti od kreditov so že za 20 odstotkov presegle letno načrtovano vrednost, kar je glede na pomanjkanje virov obratnih sredstev in dviganje obrestnih mer tudi pričakovano.

Kljub temu pa je čisti dohodek že dosegel 88 odstotkov načrtovanega, oziroma indeks 178 glede na lansko leto. Tudi ostanek čisti

stega dohodka je večji in sicer je že dosežen v višini 101 odstotka, indeks glede na 1.1983 pa je 603. Poslovni sklad je za 58 odstotkov nad letno načrtovano vrednostjo ter je za 115 odstotkov večji kot lanski v enakem obdobju.

Doseženi rezultati bi bili še ugodnejši, če ne bi bila izrazito slaba meseca julij in avgust. Glede na predvidena gibanja proizvodnje, prodaje doma in v tujini, lahko ob koncu leta pričakujemo še ugodnejši rezultat.

OSEBNI DOHODKI

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem so netto osebni dohodki na zaposlenega v delovni organizaciji porasli za 49,5 odstotka, v primerjavi s povprečjem leta 1983 pa so večji za 44,6 odstotka.

Dvig osebnih dohodkov gre na račun povišanja v prvih mesecih letošnjega leta v absolutnem znesku 1.500 din na zaposlenega in povišanju v maju za 25 do 30 odstotkov glede na uspešnost poslovanja TOZD ter tudi zaradi izplačane poslovne uspešnosti (4,1 odstotka na zaposlenega) v septembru. Nekoliko so k višjim osebnim dohodkom prispevale tudi nekoliko nižje prispevne stopnje iz osebnih dohodkov kot so bile v enakem lanskem obdobju.

Tako je povprečni osebni dohodek na delavca v delovni organizaciji za obdobje I.—IX z dodatki 20.696 dinarjev, brez dodatkov pa 20.373 dinarjev, za leto 1984 pa je bil načrtovan v višini 18.715 dinarjev.

P. Kovšca

»Ozimnica« za temeljno organizacijo ŽAGALNICA

Jesen na Cerkniškem jezeru

Srečanje Transport-Brest

Preden preidem na zapis o prijateljskem in športnem srečanju predstavnikov Bresta in Transporta, ki je bilo 28. septembra v Cerknici, naj najprej osvetlim korenine tega sodelovanja.

Začetki segajo v leto 1980. Brest je del svojih dotedanjih skladišnih prostorov preuredil v salon in tako ostal pravzaprav brez skladišča. Kljub intenzivnemu iskanju smo se znašli v položaju, ko je bil edini izhod izgradnja lastnega novega skladišča. Prav takrat se je pokazala možnost za najem skladiščnih prostorov v Železnikih, (blizu Beograda), last delovne organizacije Transport. S tem je bilo začasno rešeno vprašanje skladišča in omogočeno nemoteno poslovanje.

Postopoma se je obseg sodelovanja večal. Kasneje se je Brestov skladišni prostor preselil v moderno skladišče v Voždovcu, kjer ima delovna organizacija Transport tudi svoj sedež. Poleg skladiščenja nam opravljajo tudi vse transportne storitve v večjem delu Srbije. Ker ima ta delovna organizacija svoje enote tudi v Sarajevu in Zagrebu, smo sčasoma uredili sodelovanje tudi na teh območjih. V celotnem seštevku je obseg sodelovanja precej velik, saj opravljajo kar tretjino cestnih prevozov našega poštstva.

V letu 1983 se je pokazalo zanimanje, da se dobro poslovno sodelovanje razširi tudi na druga

področja in s tem še poglobi medsebojne vezi. V skupnem dokumentu smo zapisali, naj bi bilo to sodelovanje na poslovnem, športnem in kulturnem področju. Tako bi trdnjše medsebojne vezi ustvarjali delavci obeh kolektivov in ne le posamezniki, odgovorni za poslovni del sodelovanja.

Prav takšno srečanje je bilo letos v Cerknici. Gostje so si poleg znamenitosti Postojne in Predjame ogledali Cerkniško jezero in seveda Cerknico, v katero se bodo še vračali.

Sportne ekipe so se pomerile v malem nogometu, odbojki, streljanju in šahu. Zmagovalec, ki je bil tokrat Brest, končno niti ni pomemben, saj je namen srečanja predvsem poglobljanje prijateljstva in sodelovanja.

V prihodnje želi Brest svojo dejavnost v Beogradu še razširiti, kar bo s pomočjo vodstva Transporta in vodstva občine Voždovac gotovo tudi dosegel. V teku so dogovori, da bi skupaj s Transportom odprli nov salon v Voždovcu, ki je nov, industrijski del Beograda, občina Voždovac pa je tudi med gospodarsko najmočnejšimi s svojimi dvesto tisoč prebivalci.

Gotovo je v interesu obeh kolektivov, da se zastavljeni načrti izpolnijo, posli pa odvijajo kar najbolj zadovoljivo in nemoteno.

V. Šega

Z razširjene seje konference sindikata Bresta

Sindikat o neuspelem referendumu

12. oktobra je bila razširjena seja konference sindikata Bresta. Osrednja tema je bila obravnavanje izida referenduma, ob čemer naj bi ugotovili dejansko stanje in razpoloženje v kolektivu ter poiskali dejanske vzroke za neuspeh.

Iz poročil, ki so bila izdelana v tistih temeljnih organizacijah, kjer referendum ni uspel in iz razprave, ki je bila dokaj obsežna, je mogoče povzeti naslednje ugotovitve in stališča:

— Predlogi, o katerih so delavci glasovali na referendumu (vprašanja razširjene reprodukcije, minulega dela in sprememba lestvice za nagrajevanje inovacij) sicer niso bili sprejeti kar v treh TOZD (Iverka, Jelka, Mineralka); toda poudariti je treba, da skupni rezultati za celotno delovno organizacijo kažejo, da se je »ZA« predlagane spremembe izrekla večina oziroma skoraj 60 odstotkov vseh delavcev Bresta.

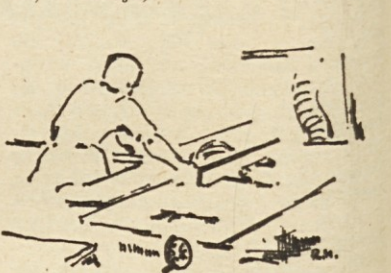
— Priprave na referendum so bile dokaj temeljite. Odločitev delavskega sveta o razpisu referenduma je temeljila na poprejšnji obravnavi v vodstvih družbenopolitičnih organizacij (na razširjeni konferenci sindikata).

— Vse tri predlagane spremembe so bile nato obravnavane večkrat in zelo na široko (zbori delavcev, sindikalne skupine), obrazložitve so bile posredovane tudi z gradivi, v Obzorniku in Informatorju. V razpravah na predloge ni bilo nobenih pripomb.

Predmet referenduma torej ne more biti razlog za neuspeh.

— Večkrat doslej in tudi tokrat so bili omenjeni nekateri pobudniki negativnega delovanja v TOZD (to so predvsem nekateri delavci, ki niso materialno odvisni od dela v tovarni), v svojih delovnih okoljih pa s kritiziranjem povzročajo slabo razpoloženje. Njihov odnos bi morali temeljiteje obravnavati v sindikalnih vrstah ter v drugih DPO in samoupravnih organih.

— Slabemu razpoloženju v kolektivu botrujejo nizki osebni dohodki in težke gospodarske razmere v družbi (padanje standarda, inflacija).

— Tudi v organih družbenopolitičnih organizacij je premalo dejavnosti in preveč lažne solidarnosti. Subjektivne napake samo naštevamo, nismo pa sposobni neposredno pokazati na posameznike, katerih delo ocenjujemo za neustrezno.

— V razpravi se je pogosto pojavljal izraz »nezaupanje«, ki je lahko vezano na posamezne poslovne odločitve (na primer izvozni posli in drugo); na vodstva družbenopolitičnih organizacij, na vodilne delavce, na nedosledno izvajanje sklepov samoupravnih organov (sistem VZD sedaj bistveno odstopa od oblike, sprejete z referendumom) do nezaupanja v širše družbene odločitve, kar kaže posebej analizerati.

— Kadrovske politike bi morali posvetiti več pozornosti (od naslednje ureditve medsebojnih odnosov in discipline do vprašanja štipendiranja in izobraževanja in še kaj).

Vsa ta stališča sindikalne konference naj bi obravnavali v družbenopolitičnih organizacijah po TOZD in v Skupnih dejavnostih in naj bodo osnova sklepov za sanacijo ugotovljenih razmer v posameznih delovnih okoljih.

S. Drobnik

Lepa pridobitev

ODPRTJE 41. STANOVANJSKEGA BLOKA V CERKNICI

V okviru letošnjih praznovanj občinskega praznika je bil 18. oktobra slovesno odprt 41. stanovanjski blok v Cerknici. S tem je bil dokončan eden izmed zadnjih večjih objektov v naši občini, za katere smo se odločili s samoupravnim sporazumom o temeljnih plana samoupravne stanovanjske skupnosti za obdobje 1981—1985.

Ob tem lahko ugotovljamo, da smo kljub zaostrenim gospodarskim razmeram, ki se seveda odražajo tudi na stanovanjskem področju, do sedaj v tem srednjeročnem obdobju dokaj dobro uresničili načrtovano gradnjo in s tem pokrili večji del potreb po stanovanjih. V štirih letih tega srednjeročnega obdobja je bilo od načrtovanih 208 družbenih stanovanj do sedaj zgrajenih 172 stanovanj. Tako imamo skoraj v celoti pokrite potrebe po družbenih stanovanjih v vseh področjih naše občine.

Pri gradnji tega stanovanjskega objekta smo se poskušali kar najbolje približati novemu konceptu gradnje, se pravi družbeno usmerjene gradnje. Pri tem naj bi prišla do polne veljave vloga vseh dejavnikov, ki morajo sodelovati v taki gradnji.

Slovesnost ob novem stanovanjskem bloku

Nesprejemljivo in nerazumljivo je, da v trenutku, ko vsi najodločilnejši dejavniki družbe razglasa politiko razbremenitve, stroški davkov in prispevkov na enoto proizvoda rastejo hitreje kot proizvajalčeve cene in hitreje kot tečaj dolarja. Gospodarska politika in zadolženosti za finance pa na to sproti in hitro reagirajo s predlogi za znižanje predpisanih stopenj. Očitno se glede tega obnašajo manj odgovorno in zavestno, kot pa delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, ki delijo svoje zaslužene osebne dohodke. Namesto tega spet slišimo zahteve, da mora proračun države za leto 1985 biti realno na ravni leta 1984 — torej niti za dinar manjši.

Zato bi tudi o teh vprašanjih morali vi, delavci, odločneje spregovoriti, ko bodo pred vas prihajali s predlogi o davkih in prispevkih za leto 1985. To naj bo vsebina vaših zborov, sindikalnih skupin, sklepanja o planu in bilancah.

Marjan Orožen ob našem občinskem prazniku

Razmišljanja naših jubilarantov

(Nadaljevanje s 5. strani)

ženega slovesa. Ne vem, morda je, s strokovnega stališča gledano, že kaj zamujenega...

Viktor KERN — TOZD PRODAJA

Kar nekako težko se je odločil za pogovor. Pravi, da mnogo raje poprime za delo, ki ga je še posebej sedaj, ko se bliža beograjski salon pohištva, več kot dovolj.

Z Brestom je povezan že od leta 1956, ko se je kot konstruktor zaposlil v pripravi dela v cerkniški tovarni LIP. Kasneje je delal kot planer, pa v prodaji, sedaj pa dela pri organiziranju in aranžiranju sejmov.

»Ko se ozrem nazaj, je trideset delavnih let kar prehitro minilo. Predvsem opažam, da naši izdelki niso več med vodilnimi ne po oblikovni ne po kakovostni plati, kar so nekdanj vsekakor bili. Včasih so se ostali proizvajalci na Brestu učili, kako kakovostno delati in uporabljati nove materiale.

Iskanju boljših, novih proizvodnih rešitev bi morali posvetiti več pozornosti, saj se z njihovo kakovostjo uveljavljata na trgu tudi naše delo in ime. V zadnjem času temu področju posvečamo več pozornosti. Pri delu pogrešam več pravega sodelovanja in odgovornosti nam tudi manjka. Pa v domače strokovne kadre večkrat premalo zaupamo,« pravi, ko razmišlja o preteklem in sedanjem trenutku Bresta. V sicer kratkem, a vsebinsko za-

okroženem pogovoru, se je dotaknil še več zanimivih tem, vendar pa se je vseskozi vračal na svoje sedanje delovno področje, ki ga je tudi najbolj prevzelo.

Zaželimu mu še mnogo zadovoljstva pri njegovem prihodnjem delu.

Nada LOVKO — TOZD POHIŠTVO

V Brestu vidimo delavci tudi prihodnjo socialno varnost, saj je naše podjetje gospodarsko že tako močno, da ga današnje težke razmere ne morejo kritično ogroziti.

Po drugi strani pa menim, da se bodo sedanji težki časi obrnili na bolje. Seveda pa se moramo vsi zavedati, da bomo uspešni le, če bomo svoje delo opravljali z vso odgovornostjo. V zgodovini Bresta smo že imeli obdobja, ki so od delavcev zahtevala večje napore, pa smo jih zmogli in uspešno prebrodili. Zato zaupam v lastne sile tudi sedaj, pa tudi v prizadevanja naše družbene skupnosti.

Tovarno je treba oskrbeti z delom in z ustreznimi proizvodnimi programi, pa ne bo vprašanje obsega dela.

Sedaj se večkrat srečujemo z motnjami pri organiziranju dela v proizvodnji. Če imamo delavci v proizvodnji dovolj sprotnega dela, je storilnost veliko večja. Če bomo hoteli ustvariti še boljše medsebojne odnose, pa bomo morali odpraviti pomanjkljivosti, ki so pri nagrajevanju po delu.

Proizvodnja in računalnik

PROJEKT NOVEGA SISTEMA VODENJA PROIZVODNJE
V GABRU

Že leta 1979 je bil prvič pripravljen projekt o načrtovanju in vodenju proizvodnje prek računalnika. Zaradi najrazličnejših vzrokov pa do letos za izpeljavo omenjenega projekta ni bilo ničesar napravljenega. V začetku letošnjega leta je bila imenovana delovna skupina za izdelavo projekta, ki je že pripravila nekaj delov tega projekta in ga poskusno uvedla v proizvodnjo.

Pri raziskovanju sistema za vodenje proizvodnje smo želeli doseči kar najbolj učinkovito proizvodnjo in poslovanje s tem, da ne spreminjamo dosedanje organizacije prodaje in nabave. Pri tem pa ne mislim, da sta prodaja in nabava idealno organizirani. Raziskovanja doma in v tujini govore, da bo tako zastavljeni sistem pripeljal temeljno oziroma delovno organizacijo v zadovoljivejši gospodarski položaj in delavcem na osnovi rezultatov dela in poslovanja zagotovil višje osebne dohodke.

Ko pregledujemo možnosti za uporabo novega sistema vodenja proizvodnega procesa, ugotovimo, da imamo v naši temeljni organizaciji sedaj tradicionalni sistem, da pa so možnosti za kibernetični sistem z računalniško obdelavo podatkov. To naj bo prehodni sistem upravljanja vse do tistega trenutka, ko bomo zamenjali staro tehnološko opremo za novo. Tedaj pa lahko preidemo na kibernetični sistem z računalniško obdelavo podatkov in računalniškim vodenjem celotnega proizvodnega procesa.

Ta oblika sistema že postavlja zahteve na najvišji ravni, bodisi organizacijsko programski, bodisi investicijski. Če tak projekt pogledamo vrednostno, ugotovimo, da bi naša temeljna organizacija potrebovala 30 do 35 milijard starih dinarjev, s tem da bo potreben tudi novi računalnik z večjimi zmogljivostmi.

Oglejmo si značilnosti dosednjega sistema in kibernetičnega sistema z računalniško obdelavo podatkov.

Sedanji sistem:

Tradicionalna oblika sistema so predpisi o vodenju proizvodnje in poslovanja brez uporabe sodobnega znanja o organiziranosti. Za ta sistem je značilno, da ni izpeljane standardizacije proizvodnega programa, dosti je nedovršene proizvodnje, časi na poti izdelka skozi proizvodnjo so dolgi, velike so zaloge gotovih izdelkov, tehnološka organiziranost (priprava dela, kontrola kvalitete, vzdrževanje vseh naprav in načrtovanje proizvodnje) je slaba; zato so finančni rezultati na meji rentabilnosti ali v izgubi.

Proizvodni program ni standardiziran, saj kuhinjsko pohištvo delimo na montažni in demontažni sistem, poleg tega pa delamo tudi druge proizvode po naročilu.

Delovni nalog v proizvodnji je enak vse leto, ostale pa delimo po garniturah oziroma za opremo objekta ali za izvoz. Od vhoda do izhoda iz proizvodnje je en delovni nalog. To ne daje točne slike o porabi materiala glede na predpisane normative.

Obdelava podatkov gre prek računalnika, vendar se zaradi slabe kontrole nad poslovanjem večina podatkov vodi tudi ročno. Lahko tudi ugotovimo, da imamo za gotove izdelke velika skladišča. Ta skladišča odpiramo tudi po različnih mestih, kar dodatno povečuje zaloge. Veliko je tudi skladišče polizdelkov, ki prav tako povečuje končne zaloge. V obeh skladiščih je zelo malo možnosti za kompletiranje izdelkov oziroma polizdelkov. Tudi tehnološka priprava dela ne odigra svoje vloge. Proizvodnja ni usklajena, saj je terminiranje na ravni inštruktorja oziroma vodje proizvodnje. Nekaj podobnega pa se dogaja s kontrolo kvalitete.

Organizacija vzdrževanja je slaba; do sedaj je brez kakršne koli dokumentacije, vendar z dokaj velikim številom vzdrževalcev vseh vrst.

Zaradi takšne organizacije je cikel proizvodnje dolg od enega do dvanajst tednov. Primerjalno pa ta sistem zahteva najvišje obresti na obratna sredstva. Zato smo že večkrat poslovali z izgubo in prešli v sanacijske programe ter zanje vpisovali zahteve, da preidemo na kibernetični sistem z računalniško obdelavo podatkov.

Predvideni sistem:

Preden v celoti preidemo na novi sistem, moramo pretehtati proizvodni program, kot to narekujejo sodobne metode. Zaradi tega sistema tudi oblikujemo novo družino kuhinj, ki bodo demontažne; to bo proizvodni program za domači trg in za izvoz.

Kaj je značilno za predvideni sistem vodenja proizvodnje? Proizvodnja je možna za dva različna korpusa glede na površinsko obdelavo, s tem da imamo v proizvodnji 5 do 10 tipov kuhinjskega pohištva ob menjavanju vrat.

V proizvodnji moramo imeti dva delovna naloga; eden je za polizdelek do vmesnega skladišča, drugi pa je usmerjen s predajnicami, zaključnicami oziroma naročili, upoštevajoč zalogo v skladišču gotovih izdelkov. Količina gotovih izdelkov je minimalna in samo za kompletiranje oddaje. To pomeni, da morajo biti tisti izdelki, ki se slabo prodajajo, na zalogi za dokončevanje oddaje. Vsa dokumentacija se v takem primeru izpiše prek računalnika.

Skladišče gotovih izdelkov je majhno, uporabljamo ga samo za kompletiranje oddaje in izdelkov, ki so redkeje iskani. Seveda pa klasični tehnološki proces zahteva čim več linij, s tem da je tudi krojenje prek računalnika. Strojna obdelava se še vedno konča z vrtanjem lukenj; ti polizdelki gredo v predmontažo, lah-

ko pa neposredno v skladišče polizdelkov. V montaži so tekoči trakovi, ki omogočajo poleg velikih tudi majhne serije, vključno s tem, da se lahko izdeluje po nekaj kosov posameznega izdelka.

Polizdelki potujejo skozi linijo za mozničenje in skozi druge stroje in naprave, da se na njih opravijo predmontažna dela. Tehnološka priprava dela in planska služba vodita proizvodnjo prek računalnika. Tehnološka dokumentacija z vsemi lansiranimi plani se izpiše prek računalnika. Opravimo tudi operativno terminiranje, pri čemer opredelimo čas oddiha, in sicer se proizvodnja prekine dvakrat po 10 minut tako, da se dela ne ustavi in linije oskrbimo z dopolnilnimi delavci.

Kontrola kvalitete je statistična. Organizacija vzdrževanja je strokovno oblikovana na višji ravni z majhnim številom vzdrževalcev in deluje s pomočjo računalnika.

Pretočni časi v strojnem oddelku do skladišča polizdelkov trajajo največ dva ali tri dni. V montaži je možno kompletiranje v nekaj urah oziroma najkasneje v enem dnevu. Zaradi tega so tudi stroški kapitala lahko programirani in zelo ugodni.

Za vpeljavo takega sistema je potrebna investicija v predmontaži, ki jo je potrebno premakniti pred skladišče polizdelkov in jo strojno opremiti. Vse to bo trajalo najmanj dve do tri leta, predno bo sistem brezhibno deloval in se bomo tudi primerno tehnološko opremili. Zaradi tega se v sedanji obliki sistema, ki je predhodna, pojavlja več režijskih delavcev, ker enostavno čez noč ne obvlada računalniškega tehnološkega poslovanja, kljub temu, da operativno izvajanje ni nič posebnega. Zato se trenutno tudi povečujejo dela in naloge na omenjenih področjih za čim boljše spoznavanje sistema, ki nam mora prinesiti boljše in uspešnejše poslovanje.

Ostaja pa nam veliko upanje za naprej, da vsaj do leta 1995 vpeljemo kibernetični sistem z računalniško obdelavo podatkov in računalniškim krmiljenjem celotnega proizvodnega procesa. Omenjeni sistem ni pomemben samo za našo temeljno organizacijo, ampak za celotno delovno organizacijo, če hočemo še naprej rentabilno poslovati.

I. Gornik

Pravnik odgovarja

Vprašanje:

V samoupravnem sporazumu o delovnih razmerjih imamo opredeljene primere, v katerih ima delavec pravico do izredne odsotnosti z dela z nadomestilom osebnega dohodka. Ali se v primeru, ko delavec sklepa zakonsko zvezo in ima pravico do izredne odsotnosti z dela v trajanju treh delovnih dni se istočasno tudi seli v drugo stanovanje, izključuje pravica delavca do izredne odsotnosti z dela zaradi selitve v trajanju enega delovnega dne?

Odgovor:

V samoupravnem sporazumu o delovnih razmerjih nimamo opredeljeno, da se pravica do izredne odsotnosti z dela z nadomestilom osebnega dohodka v posameznih primerih med seboj izključuje. Tako ima lahko delavec, ki sklepa zakonsko zvezo in se istočasno seli v drugo stanovanje, pravico do izredne odsotnosti z dela v trajanju treh delovnih dni za sklenitev zakonske zveze in en delovni dan za selitev v drugo stanovanje.

Pri izvajanju določil glede pravice do izredne odsotnosti z dela morajo pristojne osebe paziti, da taka skupna odsotnost letno ne preseže sedem delovnih dni in da se ta odsotnost izrazi v neposredni časovni zvezi z dogodkom, ki jo opravičuje.

Na oktobrski razprodaji opuščenih programov smo iztržili 600 do 700 milijonov dinarjev. Obisk je bil zadovoljiv

Iverke in formaldehid

Že nekaj let zasledujemo v tuji literaturi članke v zvezi z oddajanjem formaldehida iz ivernih plošč. Leta 1980 je zahodnonemški komite za enotna tehnična gradbena določila (ETB — Einheitliche Technische Baubestimmung) izdal »Smernice o uporabi ivernih plošč glede izogibanja nedopustnim koncentracijam formaldehida v prostorskem zraku«.

Po teh smernicah se iverne plošče klasificirajo v tri razrede glede na vsebnost formaldehida v ivernih ploščah oziroma vsebnost prostega formaldehida v zraku, ki izhaja iz ivernih plošč. Prve so perforatorske vrednosti, ki so izražene v miligramih formaldehida na 100 gramov atro plošče, druge pa so emisijske vrednosti in so izražene v kubičnih centimetrih formaldehida v enem kubičnem metru zraka (ppm).

razred	perforatorske vrednosti	emisijske vrednosti
E1	manj kot 10 mg/100 g atro plošče	manj kot 0,1 ppm
E2	10—30	0,1—1,0 ppm
E3	30—60	1,0—2,3 ppm

V gradbeništvu se mora po teh smernicah uporabljati iverne plošče razreda E1, za pohištvo pa so lahko E2 plošče, seveda primerno obložene (debelina in vrsta furnirja, količina in vrsta laka, folije in podobno) tako, da se doseže emisijski razred E1.

Ta vprašanja pa so za Brest zelo pomembna, in sicer kot za proizvajalca ivernih plošč in kot za izvoznika pohištva in plošč. Kupci na zahodu pri nas in naših izvoznikov kot so Slovenijales, Lesnina in Exportdrvo že zahte-

vajo odgovore v zvezi s klasifikacijo naših ivernih plošč in pohištva glede na oddajanje formaldehida.

V zahodnih deželah že sprejemajo zakone in norme, ki natančno predpisujejo zahteve in kvalitete v zvezi s tem, njim pa morajo ustrezati tudi naši izdelki, če jih hočemo prodati na ta tržišča.

Na Brestu smo v sodelovanju z našim glavnim dobaviteljem lepila INA Nafta Lendava in Biotehniško fakulteto že leta 1982 naredili prve industrijske poskuse za plošče razreda E2. Zdaj te plošče normalno izdelujemo in je praktično vsa proizvodnja v tej kvaliteti.

Proizvajalec lepil nam za konec leta oziroma za začetek prihodnjega leta obljublja tudi industrijske poskuse za razred E1. Izdelava teh plošč pa predstav-

lja veliko večje tehnično in ekonomsko vprašanje, in sicer ne samo za nas, ampak tudi za ostale svetovne proizvajalce plošč. Za izdelovanje ivernih plošč razreda E1 se namreč zaradi daljših časov stiskanja bistveno zmanjša zmogljivost proizvodnje.

Brest kot proizvajalec ivernih plošč torej že dalj časa sodeluje pri reševanju teh vprašanj, zdaj pa bo potrebno nekaj narediti tudi pri sami proizvodnji pohištva.

A. Kogej

Usposabljanje za narodno zaščito

V občini Cerknica je bil po krajevnih skupnostih v dneh od 3. do 6. oktobra organiziran seminar za usposabljanje načelnikov narodne zaščite in njihovih namestnikov.

Da bi vsak posameznik bolje razumel in se spoznal z nalogami narodne zaščite, sem se odločil, da opozorim na nekatere obravnave na seminarju.

Vsaka krajevna skupnost organizira narodno zaščito za opravljanje varnostnih in obrambnih nalog na svojem območju in za zavarovanje komunalnih, prometnih in drugih objektov tam, kjer niso stalno prisotni delavci.

Krajevna skupnost organizira NZ skupno z manjšimi TOZD, OZD in DS oziroma delavci delovnih enot in obratov, ki imajo sedež, delovišče ali poslovne prostore na območju krajevnih skupnosti.

TOZD organizira NZ v skladu z oceno ogroženosti objektov, naprav, pogojev dela, proizvodnega procesa in družbenega premoženja, s katerimi upravlja.

Če je več OZD in DS na isti lokaciji ali v isti zgradbi lahko

organizirajo skupno delovanje NZ na ravni organizacije združenega dela.

Aktiviranje NZ je odločitev, da se delovni ljudje in občani za opravljanje določenih nalog pokličejo v skladu z načrtom in nastalimi razmerami. Aktivira se tolikšen del narodne zaščite, kolikor je potrebno.

NZ lahko aktivira komite za SLO in DSZ. Aktiviranje pa mu lahko predlagajo izvršni svet občine, organ za notranje zadeve, štab za CZ, v vojni pa tudi štab za teritorialno obrambo.

Sklep o aktiviranju NZ lahko sprejme tudi komite za SLO in DSZ SR Slovenije, pokrajinski ali občinski komite za SLO in DSZ.

Narodna zaščita se sklicuje na krajevno običajen način, kar mora biti zapisano v načrtu. Skliče se lahko z usnim, pismenim, telefoničnim obveščanjem ali z dogovorjenim zračnim ali drugim znakom.

V času neposredne vojne nevarnosti pa se kličejo pripadniki NZ v skladu z obrambnim načrtom.

J. Klančar

Kljub velikim težavam pri nabavi letošnja ozimnica doteka le z manjšimi zamudami

brestov obzornik glasilo delovne organizacije PRED 10 LETI

(Iz številke 85 — 31. oktober 1974)

PREBIVALSTVU OBČINE CERKNICA

Ob uspešni vaji »Jesen 74« čutimo prijetno dolžnost, da se zahvalimo vsem, ki so v njej kakorkoli sodelovali in po svojih močeh prispevali k njenemu uspehu.

Nedvomno je vaja pokazala, da so naši občani pripravljeni zavestno braniti naše revolucionarne pridobitve in na najbolj humanih temeljih zgrajene samoupravne odnose, braniti našo samostojno pot v graditve nove družbe. Vaja je pokazala tudi veliko pripravljenost naših oboroženih enot, predvsem pa uspešnost in učinkovitost koncepta splošnega ljudskega odpora.

Prav ta vaja je pokazala veliko enotnost vsega prebivalstva v boju za samostojnost in za ohranitev vsega, kar smo v našem dosedanjem revolucionarnem razvoju zgradili. Prav zato smo prepričani, da bomo prav tako enotni v naših sedanjih prizadevanjih za čim bolj humane človeške odnose, za čim boljše gospodarske rezultate, za nove delovne zmage.

Skupščina in družbenopolitične organizacije občine Cerknica

PLAN ZA PRIHODNJE LETO V IZDELAVI

Na podlagi sprejete planske metodologije za izdelavo plana za leto 1975 so strokovne službe pripravile prvi osnutek plana proizvodnje in prodaje. O tem osnutku je tekla razprava na strokovnih posvetih, tako da nam preostane izdelava predloga plana za razpravo na zbora delavcev po temeljnih organizacijah. Prav gotovo bodo posamezne postavke v planu med razpravo in sprejemanjem doživele določene popravke, vendar menimo, da je potrebno delavce sproti informirati.

POTROŠNIŠKI KREDITI — SPODBUDA PRODAJE

Obdobje konjunktore, s katero si je potrošnik ob močnih inflacijskih gibanjih in zamrznjenih cenah iskal prostor pod soncem, je za nami. Resda je inflacija ostala, »zamrznjene cene« tudi, končno, tudi potrošnik je ostal, le konjunktura je izginila. V dobršni meri je izginila tudi za prodajo pohištva.

Problemi plasmaja so se začeli zaostrovati. Proizvodnja pohištva naglo narašča. To je razumljivo, saj ob zamrznjenih cenah edino produktivnost in največja racionalizacija uspešno kljubujeta dvigu cen surovin in reprodukcijskih materialov. Od vsega pohištva, ki ga prodajo slovenska podjetja na domačem trgu, odpade na Slovenijo pri-

bližno tretjina. Ostalo je treba ali izvoziti ali prodati v ostalih republikah.

OB UVAJANJU WORK-FACTORJA

Znano je, da smo se na Brestu po dolgotrajni in vsestranski obravnavi lani odločili, da za normiranje osvojimo WORK-FACTOR metodo. Kakšne prednosti ima in kaj je Work-Factor metoda sploh, smo že večkrat pisali v našem glasilu. Kljub temu verjetno ne bo odveč, če znova povemo, da je to metoda, ki omogoča vnaprej določiti čase — normative. Na osnovi študije gibov so strokovnjaki izoblikovali standarde za osnovne gibe, ki se uporabljajo pri vsaki človeški aktivnosti, razen pri kreativnem delu. Na osnovi analize dela lahko za vsako delo vnaprej določimo čas, ki je za to potreben. Delo s to metodo torej lahko merimo, zato je tudi količina dela odmerjena pravičnejše in pravičnejše.

PROIZVODNJA JE STEKLA

Prvim začetnim korakom pri osvajanju proizvodnje različnih izdelkov iz poluretanskih mas je botrovalo spoznanje, da je na Brestu potrebno, da se poleg ustaljene proizvodnje pohištvenih izdelkov osvoji še nova tehnologija, ki ne bi temeljila na lesu kot osnovni surovini, da pa bi vseeno služila lesno predelovalni ali kaki drugi industrijski panogi.

NOVA RESTAVRACIJA V TLI STARI TRG

V nekdanji zgradbi zabojarne smo preuredili prostore za novo delavsko restavracijo. Tako bo v bližnji prihodnosti začela obratovati tudi pri nas lepo urejena in prostorna restavracija.

Delavska restavracija ima trenutno 228 abonentov in se v sedanjih pogojih vrstimo na malico v treh izmenah. V novih prostorih pa bo lahko malicalo 160 delavcev hkrati.

SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE

Predsednik komisije za dodeljevanje »priznanj 19. oktober«, posebnih priznanj, ki jih podeljuje občinska skupščina ob svojem prazniku za vidne dosežke širšega pomena, ki imajo svojo podlago v dolgotrajnejših prizadevanjih, je objavil letošnje dobitnike in obrazložil razloge za tako odločitev. Priznanja so prejeli:

— delovna organizacija Kovinoplastika Lož, n. sol. o. — za gospodarska prizadevanja, zlasti še pri odpiranju novih delovnih mest na manj razvityh področjih;

— odbor za šport in rekreacijo pri sindikatu BRESTA — za organizirano in vztrajno delo na področju delavskega športa, katerega rezultati so štirikratne zaporedne zmage na republiških sindikalnih športnih igrah delavcev lesne industrije (LESARIADAH),

— združenje rezervnih vojaških starešin — za uspešno organizacijsko delo na svojem področju, ki je prišlo do izraza zlasti ob združenih vaji »Jesen 74«.

NOGOMETAŠI DOSLEJ USPEŠNO NASTOPAJO

Člani so po 8. kolu (z eno zaostalo tekmo) po zmagi nad doslej vodilnimi Vodiciami z rezultatom 4:2 prevzeli vodstvo. Ocenjujemo, da ob takšni borbenosti in želji po čim boljši uvrstitvi kot doslej računamo na uvrstitev med prvo trojico. Do konca jesenskega dela igramo še v Domžalah in v Ribnici ter doma z Apnarjem in zaostalo tekmo iz 6. kola z Grosupljem.

Andcej Likar

Cerknica in njena okolica

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

MENIŠIJA

Iz Cerknice pelje nad desnim bregom potoka nova ravna cesta proti severovzhodu na Menišijo. Menišija se imenuje ekspozitura v Begunjah, z vasi Begunje, Sevsček, Topol, Bezuljak, Dobec in Kožljek in šteje kakih 1100 duš z lastno podružnico v vsaki vasi. Pravi se pa temu kraju Menišija in njegovim prebivalcem Meniševci zato, ker so bili ti podložniki nekdanjih menihov v Bistri in so hodili na tlako na Loško menihom orat, sejat, žet, kositi itd.

Ali so bili vsekdar zvesti podložniki svojim gospodom, ne vem, to pa sem slišal, da se še zdaj kaže kraj na Menišiji, kjer so bili hudobneži drevo pripognili, iz maščevanja privezali za pete k vrhu mimogredečega meniha in izpustili potem vrh po koncu, da je revež visel med nebom in zemljo. Psiček, ki ga je spremljal, to videti, jo vlije v Bistro, cvili, tuli, laja in vabi menihe za seboj. Menihi, ko vidi- dijo psička brez gospoda, sluti- tijo nevarnost, gredo za njim, pridejo do drevesa, pod katerim

psiček obstoji in se kvišku ozi- ra, tako da so vendar še smrti ote- li svojega že pojemajočega to- variša.

Ker je zemlja precej nerodo- vitna na Menišiji, pečajo se ljud- je jako z lesno kupčijo in ima- jo kakih sedem žag, ki jim po- magajo gozdove trebiti in delati pusti Kras. Ali kadar bo sekira rjavela pod klopjo in bo gospo- dar z družino, namesto v gozd iti, moral doma za pečjo ždeti, kaj bo pa potem?

Prva vas na Menišiji se ime- nuje Begunje in je tri četrt ure od Cerknice. Pravijo, da so se nekdanji naselniki te vasi bili umaknili sovražniku in pribežali v te kraje, od tod tedaj ime vasi Begunje in nje prebivalci Be- gunci.

Pred vasjo stoji ekspoziturna cerkev sv. Jerneja, ki je bila nek- daj z močnim taborom in z več stolpi varna pred turškimi na- padmi. Cerkev je prav lepo oskrb- ljena, ima lepo zvonjenje, lepe tri oltarje, nov križev pot in nove orgle. Zraven cerkve je nova šola in zraven te duhovščnica. Naprej je precej velika vas, ki šteje več prav prijaznih hiš. Ne- kaj jih je tudi pod cerkvijo ob vodi pri Malnih.

Na desno ob poti proti sv. Vidu četrt ure daleč je vas Sevsček s cerkvijo sv. Križa, naprej Topol s cerkvijo sv. Tomaža. Na levo od Begunj četrt ure stoji Bezul- jak s premožno cerkvijo Matere Božje, naprej Dobec s cerkvijo sv. Lenarda in na vrhu je Kož- ljek s cerkvijo sv. Ane.

Ves ta kraj se imenuje tedaj Menišija. Pred malo leti bi bili Meniševci radi, da bi bila njih ekspozitura povišana v faro, ker je ves kraj že nekako po nara- vi ločen od Cerknice in imajo že zdaj lastnega duhovna, lastno šolo, lastnega učitelja, kar vse sami vzdržujejo in v Cerknici nimajo drugega kakor poroke, uradna pisanja in tožbe, kar bi pa prav tako dobro vse lahko opravljal domači duhoven.

Po tem kratkem in povrhnem ogledu po Menišiji vrnila se, dragi prijatelj, nazaj v Cerknico in pogledajva po okolici, kako se ljudje tukaj preživljajo.

NEKAJ O TUKAJŠNJEM KMETIJSTVU

Podnebje tukaj poleti ni tako gorko, pozimi pa ne tako mrzlo, kakor je pri Ljubljani. Najhujši mraz je bil, kar jaz pomnim, 15 stopinj R¹. Kraj je zdrav in posebnih krajevnih bolezni nisem doživel. K temu veliko pripomo- re tudi snaga po hišah. Burja rogovili tudi tukaj, vendar ne ta- ko hudo, kakor že prec pri Po- stojni.

Zemlja je pri Cerknici pešče- na, proti Jezeru, Zevšam in Lo- škem pa težka ilovica. Ko so ko- pali graben za že omenjene ra- ke, se je videlo, da je bilo okro- glasto kamenje bliže Cerknice v zemlji debeleje in kolikor dalj od Cerknice preč, toliko drobne- je, naposled nekaka sipa in za njo zgolj ilovica. To priča, da je bila morala v starodavnih časih

strašna povodenj prihruti nad Cerknico morebiti po grabnu doli mimo Begunj. Tukaj pridši na plano in se razdelivši, je zgubila svojo moč in je popuščala težje kamenje bližje, drobneje pozneje.

Kmetije so tukaj grozno raz- kosane. Celih zemljakov je prav malo, več polzemljakov, največ pa masličarjev in v Cerknici ve- liko tudi podružnikov (Hofstät- ter). Vsi ti imajo še vrh tega svo- je njive in senožeti tako raztre- sene sem in tja, da se bogu smili.

Zemlja je pičlo srednje rodo- vitna in se obdeluje sploh neka- ko rabotno in tlačansko. Z gno- jem ne znajo v caker hoditi.² Gnojnica se razliva po ulicah in vaseh. Svoje dolge pa ozke njive orjejo večidel prav plitvo. Sejejo ozimno pšenico, jari ječmen, oves, proso, ajdo in zelo sađe krompir, repo, korenje, fižol, bob, in neka- teri poskušajo tudi s turšico. Po- žeto žito suše po kozolcih, kate- ri pa nimajo teh, v kopah, ali pa postavljajo po tri snope skup s klasjem po koncu. Mlatiče naje- majo večidel tuje.

Živina goveja je večjega ple- mena. Na vole drže bolj kakor na krave, da si prislužijo z vož- njo kak krajcar. Pa mislim, da bi jo opravili nekateri dobro ali še bolje s kravami, ker za mleko in maslo bi se potegnil lahko lep denar. Bolj revni imajo tudi ko- ze, ki so nekaterim trn v peti in bi jih bili radi že zdavnaj zatrli. Pa mislim, ako se pasejo koze le po takem svetu, kjer se ne pase druga živina in ni ne za seno žeti, ne za gozd, naj se privoščijo tudi revčku vsaj nekoliko kozje- ga mleka, ker velikokrat nima z drugim lačnih otrok potolažiti. Nekateri bolj premožni se pečajo tudi s konjsko rejo. Da je tudi tukaj več takih, ki za senožeti ne skrbje drugače, kakor da jih obrijejo enkrat vsako leto, in se

Naši upokoenci

Iz temeljne organizacije Masi- va Martinjak so se upokojili na- ši dolgoletni delavci:

16. julija je bila starostno upo- kojena **Slavka ŠOTICEK**, rojena 7. 6. 1929 iz Grahovega.

V temeljni organizaciji Masiva je bila zaposlena od 17. 8. 1963. leta. Opravljala je različna dela oziroma naloge v oddelku strojno brušenje. V pokoj je odšla z opravil oziroma nalog brušenje na ščetkarju.

30. septembra je odšla pred- časno v pokoj Zdenka MAHNE, rojena 19. 2. 1934. leta iz Lipsnja.

Pri nas je bila zaposlena od 11. 3. 1958. leta. Opravljala je raz- lična dela. V pokoj je odšla z opravljanja del oziroma nalog pomoč v kuhinji.

3. oktobra je bila redno upo- kojena **Draga MIHEVC**, rojena 31. 7. 1930 iz Grahovega.

Pri nas je bila zaposlena od 20. 1. 1954. leta. Opravljala je različna dela oziroma naloge. V pokoj je odšla z opravljanja del oziroma nalog pakiranje okovja.

Delovni kolektiv se jim zahva- ljuje za njihovo dolgoletno, pri- zadevno in poštvrtovalno delo pri izgradnji tovarne in boljših po- gojev za delo ter jim želi še mno- go zdravih let!

POVABILO NA REKREACIJO

Zašli smo že globoko v jesen. To je obdobje deževnega, hlad- nega vremena in bližajoče se zi- me. Marsikdo se je čez leto re- kreiral tudi s koristnim delom na polju, z vrtičkarstvom ali s pri- pravo kurjave.

Sedaj bo nekaj več časa tudi za športno rekreacijo, ki prina- ša dobro počutje in mogoče vit- kejšo postavbo.

Utrujete in razvedrite se lah- ko tudi na strokovno vodenih urah **splošne rekreacije, ki bodo od 5. novembra dalje ob pone- deljkih in četrtyh od 20. do 22. ure v športni dvorani v Cerknici.** S seboj prinesite športno opremo. Povabite tudi žene — može, pri- jatelje, dekleta in ne pozabite na dobro voljo!

še za krtine ne zmenijo, če jih je vse črno, mi ni treba praviti.

Sadjereja je po teh krajih jako zanemarjena. Le tu in tam stoji kako drevo, pa še zraven tega bi moral gospodar noč in dan stati, če hoče kaj užitka imeti od nje- ga. Ker napravljajo cerkniška so- seska pri sv. Roku nov sadni vrt, se je nadejati v tem oziru boljše prihodnosti. Zadnja leta so jeli tudi nekaj murvinih drevs sa- diti.

Čebelarstvo tukajšnje je komaj vredno, da se omeni.

Ker tedaj kmetija ne daje to- liko v teh krajih, kolikor se po- trebuje za živež, obleko, davke in drugo, so si pomagali nekda- j z gozdom in nadomestili po- manjkljivo. Imajo namreč stare vpisane pravice do lesa v gra- ščinskem gozdu za orodje, kur- javo, stavbo in tudi za kupčijo.

Planinska graščina pa trdi vse drugo zlasti zastran te poslednje pravice, namreč do lesa za kup- čijo. To ima marsikateri žalost- ne nasledke. Pričakovati je ven- dar, da komisija, obravnavajoč služne gozdne pravice, bo potrdi- la, kar je starih pravic. Da pa kmet tudi pozneje ne bo smel delati z gozdom kakor mačka z mišjo, se ve samo ob sebi.

O prevelikih davkih po No- tranjskem in tudi tukaj naj go- vore bolj izvedeni možje, katerim so davkarske in katasterske raz- mere bolj znane; govoril je že tudi deželni zbor ljubljanski od- kritosrčno.

(Se bo nadaljevalo)

Opombe:

¹ 15 stopinj R pomeni 18,75 stopinje Celzija.

² Starinsko — v pomenu »ne znajo prav ravhati«.

PO SOZD Slovenijales - proizvodnja in trgovina objavlja na podlagi podane pobude in sprejetega predloga posveta poslovnih organov združenih delovnih organizacij ter predloga delovne skupine za pripravo celostne grafične podobe SOZD Slovenijales

INTERNI NATEČAJ

za zasnovo celostne grafične podobe
SOZD Slovenijales

Predmet natečaja je:

- osnutek zaščitnega znaka kot dodatka firmi SOZD Slovenijales v obliki risbe, slike ali podobnega,
- osnutek črkovnega razpoznavnega sistema in
- osnutek barvnega razpoznavnega sistema.

Ime Slovenijales naj ostane pri oblikovanju črkovnega in barvnega sistema nespremenjen. Prikaz osnutka naj bo izdelan v velikosti A-3 formata:

Strokovna žirija bo nagradila tri podane osnutke s tem, da znaša:

1. nagrada 100.000 din,
2. nagrada 30.000 din in
3. nagrada 20.000 din

Udeleženci natečaja naj dostavijo natečajno gradivo pod šifro s priporočeno pošiljko in poštanim žigom najkasneje do 1. decembra 1984, na naslov SOZD Slovenijales - proizvodnja in trgovina, Ljubljana, Titova 52 z oznako za natečaj celostne grafične podobe SOZD Slovenijales«.

Dobitniki letošnjih občinskih priznanj

Novosti v knjižnici

ŠIMAC, P.: Na divjih rekah Bolivije

Pisec nas popelje od rojstnega Breginjskega kota prek Italije, Čila in čez Ande v Bolivijo. Opisuje svoje življenje ter željo po nevarnostih in nenavadnih doživetjih v prostori južnoameriški deželi.

ZIDARIČ, M.: Raketno modelarstvo za mlade

Kratek opis zanimive tehniške dejavnosti z načrti za izdelavo in lansiranje raket, opisi pojavov, ki nastanejo pri tem, priložene pa so skice za izdelavo maket.

SMITH, W. A.: Vozovnica za pekel

Privlačen pustolovski roman, poln dogodivščin članov odprave na slone v začetku stoletja na delu Afrike, ki je tedaj pripadala Nemcem.

MOŠKRIČ, J.: Rdeče cvetje slovenske dramatike

Znan narodni heroj je predstavljen s svojimi štirimi dramami, dodani pa so njegov življenjepis in pogledi na njegovo dramatik.

KITAJSKE pravljice

Zbirka kitajskih pravljic v dveh knjigah in južnokitajske pravljice so gotovo branje, ki ga jemlje v roke vsaka generacija, saj je daljnja dežela še vedno velika neznanka in vzbuja zanimanje in željo po spoznavanju.

Filmi v novembru

11. ob 19.30 — francoska kriminalka SMRTONOSNA POT
11. ob 19.30 in 4. 11. ob 16. uri — ameriška komedija groze HISA STRAHU.
- in 5. 11. ob 19.30 — ameriška komedija KAVBOJKE Z VIJOLIČASTIMI OČMI.
11. ob 19.30 — jugoslovanski erotični film MEDENI MESEC.
11. ob 19.30 in 11. 11. ob 16. uri — angleški mitološki film BOJ TITANOV.
- in 12. 11. ob 19.30 — hongkonški karate film JEKLENI ČLOVEK.
11. ob 19.30 — japonski erotični film METULJEVA MREŽA.
11. ob 19.30 in 18. 11. ob 16. uri — nemški western KRVNA BRATA.
- in 19. 11. ob 19.30 — ameriška akcijska drama ROCKY II.
11. ob 9.30 — ameriška komedija TOOTSIE.
11. ob 16. uri — ameriške risanke TOM IN JERRY.
11. ob 19.30 in 25. 11. ob 16. uri — ameriški akcijski film ODRED ZMAJEV.
- in 26. 11. ob 19.30 — francoski erotični film OTOK STRASTI.
11. ob 16. uri in ob 19.30 — jugoslovanska komedija KAKRŠEN DED, TAKŠEN VNUK.

OB LETOŠNJEM OBČINSKEM PRAZNIKU

Osrednja slovesnost v Ložu

Tudi letošnji občinski praznik smo obeležili slovesno in delavno. Letos je bilo sicer nekaj manj prireditev kot običajno, vendar so bile vse odraz sedanjega gospodarskega in družbenopolitičnega trenutka v občini. O nekaterih prireditvah pišemo tudi na drugih straneh te številke.

Osrednja slovesnost, ki je bila v Ložu, je bil **slavnostni zbor** delegatov občinske skupščine, delovnih ljudi in občanov ob občinskem prazniku in 30-letnici Kovinoplastike z otvoritvijo nove livarne tlačnega liva in posodobitve proizvodnje okovja.

Na slovesnosti so bili poleg številnih občanov tudi ugledni predstavniki družbenopolitičnega življenja — med drugim predsednik predsedstva SR Slovenije **France Popit**, narodna heroja **Janko Rudolf** in **Stane Semič-Daki**, predstavniki sosednjih in po-bratenih občin ter predstavniki gospodarskega in družbenopolitičnega življenja v občini.

Slovesnost je pričel predsednik občinske skupščine **Edo Lenančič**. Na kratko je orisal revolucionarno pot tega območja Notranjske ter nagel povojni gospodarski in družbeni razvoj, zaustavil pa se je predvsem ob sedanjem gospodarskem položaju občine, težavah, ki nas spremljajo in prihodnjih razvojnih možnostih na vseh področjih gospodarstva in negospodarstva.

Slavnostni govornik je bil predsednik slovenskega sindikata **Marjan Orožen**. Uvodoma je omenil, da je gospodarski razvoj na tem območju zgleden primer samorastništva in odgovornosti za gospodarjenje z družbenimi sredstvi, za njihovo oplojevanje in reprodukcijo. Pri vseh razvojnih odločitvah mora imeti prednost samo tisto, kar prinaša dohodek in daje rezultate.

Nadrobneje se je zaustavil ob našem sedanjem gospodarskem položaju in prizadevanjih za utrditev gospodarstva. Največ pozornosti je posvetil vprašanju ustvarjanja in delitve dohodka ter osebnih dohodkov in posebej poudaril, da mora biti gibanje oseb-

nih dohodkov odvisno od stvarnih učinkov gospodarjenja.

Spregovoril je tudi o razbremenjevanju gospodarstva, ki mora pomeniti predvsem zmanjšanje družbene in proizvodne — neproduktivne režije ter zmanjševanje neposrednih davkov in prispevkov iz dohodka združenega dela, ne pa prenašanje teh stroškov v breme osebnih dohodkov. (Nekaj izvečkov iz njegovega govora je razsutih po straneh te številke.)

Poleg občinskih priznanj, ki jih je podelil predsednik občinske skupščine, je svoja priznanja ob jubileju podelil tudi kolektiv Kovinoplastike. Priznanje heroja Janeza Hribarja kot najvišje pri-

znanje sta dobila **France Popit** za mnogostransko pomoč pri razvoju kolektiva in **Franc Perušek** za dolgoletno uspešno vodenje delovne organizacije, **Ivan Škrbec**, eden izmed prvih ustvarjalcev Kovinoplastike, pa je dobil listino častnega člana kolektiva. Plakete pa so podelili petim delavcem za njihov dolgoletni in plodni prispevek pri razvoju Kovinoplastike.

Slovesnost, ki jo je povezoval **Marjan Kralj**, je obogatil tudi kulturni program, v katerem sta sodelovala **Boris Kralj** in moški pevski zbor **DPD Svoboda Loška dolina**.

Po slavnostnem zboru je bila še otvoritev novih proizvodnih zmogljivosti Kovinoplastike, ki pomenijo novo delovno zmago na njeni uspešni razvojni poti.

B. Levec

LETOŠNJA OBČINSKA PRIZNANJA

Ob letošnjem občinskem prazniku so tradicionalna občinska priznanja dobili:

PRIZNANJE OBČINE CERKNICA »19. OKTOBER«:
Kovinoplastika Lož — TOZD Okovje

za dosežene uspehe v proizvodnji in ob tridesetletnici Kovinoplastike.

Organizacijski odbor Bloških tekov
za dosežene uspehe v proizvodnji in ob tridesetletnici Kofestacije v širšem slovenskem prostoru.

PLAKETE OBČINE CERKNICA:

Cindrič Bogdan,
Intihar Janez,
Levec Franc,
Rebolj Renata,
Ule Alojz,
Znidaršič Marko

za dolgoletno družbenopolitično delovanje in pomembne uspehe, dosežene v samoupravnih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih in v občini, za razvijanje in ohranjanje tradicij NOB ter za uspešno povezovanje združenega dela s krajevnimi skupnostmi.

Dober glas seže...

V okviru praznovanj letošnjega občinskega praznika je bila v Cerknici tudi javna radijska razvedrilna oddaja z osnovno iztočnico: naš glas seže v vsako vas. To je bila prva oddaja v ciklusu s tem naslovom, ki si ga je zamislil ljubljanski radio.

Oddaja naj bi torej v živo, čimbolj neposredno in vedro predstavila kraj, njegove ljudi, naravne in narodopisne posebnosti, pa še kaj.

In tako so lahko številni poslušalci poslušali še marsikaj, kar so pripravili domačini: o jezeru, polharstvu, coprnicah, kontrabantarstvu in še o marsičem, pa tudi glasbenih točk ni manjkalo. Nekaterih stvari je bilo celo preveč (anekdote brez krajevnega obeležja, bloške posebnosti — zakaj prav te?, preveč glasbenih točk, ponekod preveč razvlečeno...) nekaterih pa je tudi manjkalo. Skratka, precej neenotno...

Naj še omenimo, da je pri oddaji sodeloval tudi Kmečki glas, da bi populariziral svojo dejavnost.

Manjkala je torej osnovna rdeča nit, ki bi vrsto vseh drobcev povezala v celoto oziroma v osnovni cilj: čimbolj učinkovito predstaviti naš kraj. Sicer pa so bili poslušalci po večini zadovoljni in upajmo, da tudi tisti po drugih krajih, ki so zgoščeno oddajo morda poslušali po radiu 28. oktobra.

Sodelovanje z radijsko hišo se bo nadaljevalo; že za pusta je pričakovati, da bo v Cerknici spet javna radijska razvedrilna oddaja.

B. Levec

Z javne radijske razvedrilne oddaje v Cerknici

Predstavljamo športne kolektive

TABORNIŠKI ODRED JEZERSKA ŠČUKA

V razgovoru, ki ga je pripravil Janez Zakrajšek, sta sodelovali Sonja Šestanovič in Ljuba Jenček.

Kdaj je bil ustanovljen taborniški odred?

S taborništvom smo se pričeli ukvarjati v letu 1975, ko je bila 25. oktobra ustanovna konferenca. Na njej je bilo nad 300 ustanovnih članov. V naslednjem letu pa je 20 članov že opravilo tudi vodniški tečaj.

Kako lahko primerjate začetke taborništva z današnjim delom?

Povsod tam, kjer se začne z neko novo dejavnostjo, se pojavijo težave predvsem s kadri, ki jih je premalo. Ravno tako ni bilo opreme, ki bi jo potrebovali.

Današnje delo se razlikuje v mnogih stvareh. Pogostejše smo na tekmovanjih, pohodih in srečanjih. Sodelujemo tudi na zletih tabornikov v Sloveniji in v drugih republikah. Dobro smo se odrezali tudi na tekmovanjih, saj so medvedki in čebelice v Muti leta 1977 zmagali v taborniškem mnogoboju. V letu 1983 pa smo sodelovali tudi na zletu vseh jugoslovanskih tabornikov na Sutjeski.

Kako so organizirani taborniki v vašem odredu?

Cerkniški taborniki združujejo v svojih vrstah družino, četo in klub. K nam so priključene še čete Bloški smučar, Presihajoče jezero Grahovo in Rakovška četa ter z Unca družina, ki še nima imena.

Kaj taborniki pravzaprav delajo?

Spoznava življenje v naravi in pri tem razvijajo tudi določene dejavnosti: orientacijo, signalizacijo, bivakiranje, topografijo, lokostrelstvo, uporabo šotorov in šotork in organizirajo pohode. Ob vseh teh veščinah pa razvijamo tudi tovarstvo, delavnost, skromnost in kolektivno življenje.

Koliko taborov je bilo izvedenih v teh desetih letih delovanja?

Podbela 75 (15 udeležencev), Puntičela 76 (50), Muta 77 (30), Vinica 78 (60), Osilnica 79 (50), Vrsar 80 (50), Dolenje Trebuše 81 (50), Osilnica 82 (55), Podbela 83 (75) in Visoko (65 udeležencev).

Najraje zahajamo ob čiste reke in neoskrunjene gozdove, na celino. V vseh krajih, kamor prispmo, navezujemo pristne odnose z domačini, z našo armado, s taborniki in odredi in krajevnimi organizacijami.

Kakšno je gibanje članstva v teh desetih letih?

Na začetku lahko govorimo o radovednosti mlajših in starejših in je bilo zato vpisanih nad 300 članov. Skozi delo pa se je število članstva spreminjalo, tako v zad-

njih nekaj letih aktivno deluje okoli 200 mladih.

Kako se taborniki sploh pripravljajo za delo z mladimi?

Mentorji, specialisti za orientacijo, življenje v naravi, vodje družin, čet in načelniki odredov se učijo na vsakoletnih tečajih v gozdni šoli v Bohinju, ki jih organizira Zveza tabornikov Slovenije.

Vodniški kader pa se uči na tečajih znotraj odreda ali področja. Ugotovili smo, da so se še najbolj obnesli tečaji z lastnimi kadri. Lansko zimo smo tak tečaj organizirali v stari šoli v Novi vasi in ga je uspešno opravilo 18 udeležencev.

Koliko denarnih sredstev dobite za svoje delovanje?

Za tekmovanja in izobraževanje kadrov dobimo sredstva od ZTKO (v letu 1984 70.000,00 din). S temi sredstvi ne moremo pokriti vseh dejavnosti. Skupno opremo (šotore, športne rekvizite, kuhinjsko opremo) kupujemo iz zasluženih ali podarjenih sredstev. Članarina je majhna, 50 in 100 din, in jo skoraj v celoti odvajamo na ZT Slovenije.

Letno taborjenje postaja iz leta v leto dražje, čeprav je naše letovanje neprimerno cenejše kot letovanje otrok na morju.

S kom mislite, da bi lahko bolje in več sodelovali?

Smo kolektivni člani mladinske organizacije, pa vendar z njo ne najdemo stika. Kdo naj bi bil odgovoren za to?

Strelnske novice

DOBER USPEH ZA KONEC SEZONE NA 15. PRVENSTVU — LJAO

Na strelišču ob Dolenjski cesti v Ljubljani je bilo v začetku oktobra 15. odprto prvenstvo ljubljanskega armadnega območja (LJAO) v streljanju z vojaškim orožjem, katerega organizator sta V.P. 2050 in Strelnska zveza Slovenije. Tekmovanje je zaradi velikega števila ekip trajalo dva dni.

Ekipa so bile sestavljene iz šestih članov, od katerih sta dva streljala s polavtomatsko puško (PaP), dva z avtomatsko puško (AP) in dva z vojaško pištolo (M-57). Na tekmovanju je nastopilo nad 150 ekip oziroma 900 tekmovalcev iz vojaških pošt skorajda vseh republik in pokrajin, ekip ZRVS, občinskih štabov, milice in strelskih družin.

Nastopila je tudi ekipa strelske družine BREST in dosegla solidno 8. mesto v tako močni konkurenci. Rezultati članov Brestove ekipe:

Vsekakor bi morali programirati tudi skupne akcije:

— urejanje orientacije s sodelovanjem ZVRS,

— sodelovanje z OORKS Cerknica — organiziranje tečaja prve pomoči,

— sodelovanje s turističnim društvom za pridobitev prostorov za taborjenje na Cerkniškem jezeru ali drugje v občini.

Kakšni so vaši prihodnji načrti?

Radi bi pridobili prostor v krajevni skupnosti Rakek (skladišče TOZD Trgovina Rakek). Nismo zelenice za svojo dejavnost v Cerknici (mogoče bi bilo primerno staro nogometno igrišče v Cerknici). V okolici Cerknice bi radi imeli svojo brunarico. Želimo vključiti v svoje vrste čim več mladine, otrok in njihovih staršev.

Kam in na koga se lahko obrnejo starši in mladina, če bi se želeli vključiti v taborniške vrste?

CERKNICA: Šestanovič Sonja

— VVDO Cerknica

RAKEK: Paternost Ivan —

Kartonaža Rakek

UNEC: Marc Majda — OŠ

Urec

GRAHOVO: Smrdu Nena —

Lipsenj

NOVA VAS: Strman Božo —

Osnovna šola Nova vas

Za konec še vprašanje, katero

društvo naj bi se predstavilo v naslednjem Obzorniku?

Glede na letni čas naj bi predstavili Smučarski klub Cerknica.

Polavtomatska puška — PaP

337 krogov — 6. mesto

OBREZA Janez

169 krogov — 22. mesto

ZALAR Milan

168 krogov — 27. mesto

Avtomatska puška — AP

320 krogov — 7. mesto

MAHNE Franc

176 krogov — 4. mesto

RADOJEVIČ Milan

144 krogov — 53. mesto

Pištola

265 krogov — 34. mesto

MATIČIČ Janez

135 krogov — 74. mesto

KEBE Jože

130 krogov — 96. mesto

SKUPNA UVRSTITEV:

1. OŠ TO Slovenjske

Konjice 981

2. OŠ TO Radovljica 958

3. SD Olimpija 936

POKAL »15. OKTOBER« — NOVI GORICI

Svet krajevne skupnosti Ankaran je ob občinskem prazniku organiziral v sodelovanju s strelsko družino Ankaran tekmovanje v streljanju z zračno puško za prehodni pokal »15. oktober«.

Na tekmovanju je sodelovalo 10 ekip oziroma 30 posameznikov in posameznice iz primorske in notranjske regije.

Jugoslavija-Nizozemska v Cerknici

Na pobudo namiznoteniške zveze Slovenije sta ZTKO Cerknica in SD Rakek prevzela organizacijo namiznoteniškega dvojboja reprezentanc Jugoslavije in Nizozemske v evropski super ligi, ki bo 14. novembra ob 17. uri v športni dvorani v Cerknici.

Obeta se zanimiv športni dogodek, saj se jugoslovanska reprezentanca bori za obstanek v ligi, zato je veliko ugibanja, ali bo v Cerknici nastopil tudi najuspešnejši jugoslovanski namiznoteniški igralec vseh časov Dragutin Šurbek.

Športno srečanje na meddržavni ravni je v naši občini že takšna redkost, da ga je vredno obiskati. Zato vabimo vse ljubitelje športa, še posebej pa namiznega tenisa ter šolsko mladino, da izkoristi to priložnost in si »od blizu« ogleđa mojstre bele žogice.

Konkurenca je bila dokaj močna. Ekipo strelske družine Brest so zastopale v glavnem pionirke, ki so zasedle 7. mesto v članski konkurenci. Med posamezniki je bila najuspešnejša Saša Istenič, ki je zmagala med pionirkami in zasedla 15. mesto v članski konkurenci s 352 krogi od 400 možnih.

Prehodni pokal »15. oktober« je že drugič zapored osvojila Nova Gorica in ugnala vso zelo močno obalo.

REZULTATI:

Ekipno:

	krogov
1. SD Nova Gorica	1094
2. SD Piran	1070
3. SD Izola	1067

Posamezno:

	krogov
1. Danilo HROBAT Nova Gorica	374
2. Tedy KAVREČIČ Piran	369
3. Franc MAHNE SD Brest	366
F. Mahne	

KEGLJAČI BRESTA VODIJO

Na kegljišču na Vrhniki in v Pivki sta bila odigrana prva dva izločilna turnirja za vstop v 2. slovensko ligo. Na obeh kegljiščih je Brestova ekipa prepričljivo zmagala. Za osvojitve prvega mesta bi morali zmagati še na turnirjih v Ilirski Bistrici in v Cerknici.

VRSTNI RED po dveh turnirjih:

1. Brest Cerknica	10 točk
2. Proteus Postojna	8 točk
3. Pivka	5 točk
4. Logatec	4 točke
5. Ilirska Bistrica	3 točke

Zadnji izločilni turnir bo v Cerknici 11. novembra od 9. do 20. ure.

BALINARJEM CERKNICE IN RAKEKA NI USPELO

Z 11. kolom sta se končali balinarski tekmovanji v obeh republiških ligah. Našim predstavnikom v tem tekmovanju, Rakeku v zahodni in Cerknici v severni skupini, ni uspelo obstati v ligaškem tekmovanju, tako da bosta obe ekipi naslednjo sezono nastopali v notranjski ligi.

BRESTOV OBZORNİK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC

Ureja uredniški odbor: Vili FRIM, Franc GORNIK, Viktor JERIC, Jože KLANČAR, Srečo KNAJ, Božo LEVEC, Drago MAZIJ, Danica MODIC, Janez OPEKA, Vanda ŠEGA, Marjan ŠIRAJ in Franc TRUDEN

Foto: Jože ŠKRLJ

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednica odbora: Vanda ŠEGA.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Naklada 2800 izvodov.
Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani.

V spomin

Za vedno nas je zapustil naš sodelavec JOŽE URBAS, doma iz Dolenje vasi. Tragična smrt ga je doletela, ko še ni izpolnil 54 let starosti.

V TOZD Pohištvu je delal 27 let. Zadnje njegovo delo je bilo v skladišču gotovih izdelkov.

K zadnjemu počitku smo ga pospremili 11. oktobra.

Njegova prezgodnja smrt nas je delavce TOZD Pohištvu zelo prizadela, saj je dolga leta družno z nami delal in delil delovne napore pri izpolnjevanju planskih nalog.

Vsem njegovim najbližjim izrekamo najiskrenejše sožalje.

24. septembra smo se za vedno poslovili od dolgoletnega sodelavca MARJANA ŽITKA, rojenega 4. 12. 1929, doma iz Cerknice.

Vse delavce TOZD Pohištvu je njegova tragična smrt zelo prizadela. Celih devetindvajset let je delal pri nas, delil z nami napore in prizadevanja za izpolnjevanje plana. Njegova mirna narava in tovarstvo sta ustvarila med sodelavci priljubljenost in spoštovanje. Takega bomo ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv TOZD Pohištvu

25. septembra je mnogo prežgodaj za posledicami prometne nesreče umrl naš dolgoletni delavec Lado KOČEVAR, rojen 22. 7. 1930 iz Cerknice.

Nesreča, ki je doletela našega delovnega tovariša, je močno prizadela ves kolektiv TOZD Masiva.

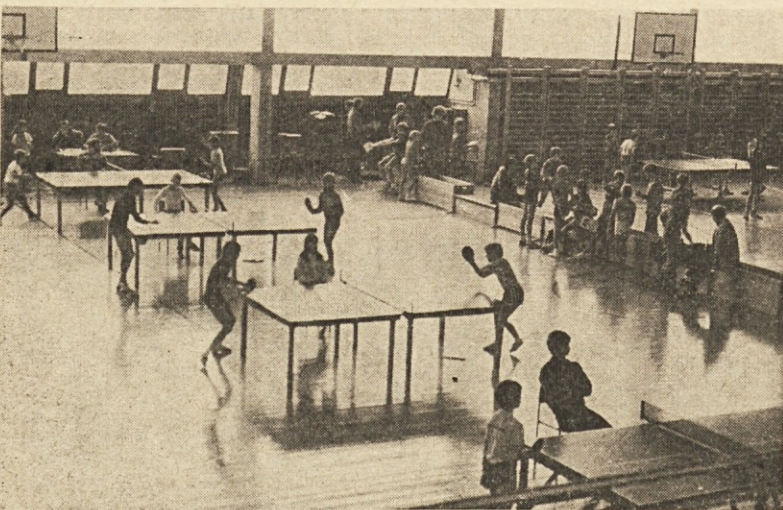
V temeljni organizaciji Masiva je bil zaposlen od 15. 9. 1960. leta.

Spominjali se ga bomo kot mirnega in marljivega delavca.

Delovni kolektiv TOZD Masiva

25. septembra je tragično preminil član našega kolektiva Anton ÖHLHOFER iz Iga vasi, star komaj 35 let. Sodelavec nam je bil, s krajšo prekinitvijo, polnih petnajst let. Spominjali se ga bomo kot zelo veselega, duhovitega delavca in prijatelja, vedno pripravljenega pomagati vsem, ki so njegovo pomoč potrebovali.

Delovni kolektiv Žagalnica Stari trg

Selekcijski turnir za pionirje Ljubljanske regije v namiznem tenisu

V počastitev občinskega praznika 19. oktobra, so se 13. oktobra 1984 v športni dvorani v Cerknici zbrali mladi namiznoteniški igralci iz ljubljanske regije. Na turnirju je sodelovalo 32 pionirjev iz Ljubljane, Hrastnika, Novega mesta, Rakeka, Starega trga in Kočevja.

Zmagal je Petrin iz Hrastnika, drugi je bil Čeligoj iz Ljubljane in tretji Puntarič iz Ljubljane.

Zelo solidno se je uvrstil Stražišar iz Rakeka, saj je zasedel dobro 8. mesto.